

SLOVENSKI NAROD.

lahja vsak dan s večer izvešči nedelje in pramike ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpoklicane naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne peti-vrate po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljajo naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Volilna reforma.

II.

Komaj je bil izdal ustavni odsek svoje poročilo, je nastal majhen vihar in sicer v kupici vode. Eol tega viharja bil je »Rdeči Prapor«, ki je pisal, da si je s § 33. novega deželnega reda slovenska napredna stranka položila vrv okrog vrata. In ker je naš slovenski naprednjak le prerad malo socijalno - demokratično prevlečen, potegnili je sapa po našem taboru, in vse se je udrlo za Etbin Kristanom, ki je veljal nekaj trenutkov za edinega spasitelja slovenske napredne stranke. Ali ta vihar je divjal, kakor rečeno, samo v kupici vode!

§ 33. določa v svojem bistvu sledeče: »Ako eden ali več članov deželnega zbora hudo moti mir, se teško pregreši zoper parlamentarni red, ali kruto žali deželni zbor ali predsednika, smejo se dotični člani največ iz treh sej izključiti iz deželnega zbora.«

»Ako misli prvomestnik, da je dan povod za izključenje kakenga člana, ima sklicati disciplinarni odsek.«

»Disciplinarni odsek, ki se ustanovi za deželnozbornsko volitveno dobo, obstoji iz petero članov in petero namestnikov. Člani, kakor tudi njihovi namestniki se volijo po predpisu § 15. tega zakona.

Ta postavna odločba je dala povod zabavljanju po naših kavarnah in naših gostilnah, kjer, kakor znano, teče prvi vir naše politične Hipokrene. Opirala se je najprej na čisto napačno premiso, da zagotavlja volilna reforma klerikalcem za vse večne čase absolutno večino. Ker pa tega zagotovila ni, potem je v kratki dobi lahko mogoče, da bo uživala dobrote § 33. večina, katera ne bode klerikalna. To velja pa zgolj za slučaj, če bi v § 33. res kaj tičalo. Ali po našem mnenju je ta § samo piškav oreh, ki nima prav nikakega pomena. Opozicija dvanajstih poslancev bode vsako deželnozbornsko zasedanje onemogočila, ako bo to hotela. Nova zakonska predloga je v tem ne bo prav nič ovirala in naj glavni šuklje še tako mogočno zvoni s svojim novim paragrafom. Če se vseh dvanajstih oponentov v hipu postavi v bojno vrsto, bode hrupna obstrukcija vzlje disciplinarnemu odseku mogoče, in pri kratki dobi deželnozbornih zasedanj tudi uspešna. Ostane pa še glavna stvar! Hrupna obstrukcija je skrajno sredstvo, katero pravzaprav nobeni stranki ne služi v čast! Glavno orožje zatiranili

manjšin, ako jih hoče brezobzirna večina k steni potisniti, je tehnična obstrukcija, katera pa bode v naši deželni zbornici v bodoče ravno tako mogoča, kakor je bila dosedaj! Klerikalna večina ne bode torej prepričana svojega zmagovalstva; v deželni zbornici ne bo nikogar obglavljala! Ako bo ondi hotel gospodovati nesposobnih prask željni temperament g. Evgena Lampeta, se bode le-ta kmalo prepričal, da ne bode doživel usode malega Evgena Savojskega! Da bi se kaj zadušilo ali k steni pritislilo, o tem ne more biti govora. Vsak najmanjši tak poskus se bo takoj v kali zadušil in pri tem ne bo treba niti z revolverjem streljati, niti metati smrdljivih kroglic. Dr. Šusteršič in dr. Krek bode ta čisto pametno postopala, če prilijeta precej vode v Lampetovo mošt! Če se bo hotelo doseči pošteno delo v deželni zbornici, morala bo ena sama beseda voditi vse stranke, posebno pa dr. Lampeta. Ta beseda se glasi: pamet!

Strah naših pristašev je tedaj v vsakem pogledu neutemeljen. Etbin Kristan jim je slikal hudiča na steno, katerega ni!

Upitje socialne demokracije je izviralo iz plitve površnosti, katera sodi po prvem pogledu, ne da bi se spuščala v daljše raziskavanje. Mi smo rekli, da je § 33. piškav oreh, ali bolj, da je orehova lupina, v kateri ne tiči jedra. Če namreč zastopniki slovenske napredne stranke tako hočejo! Oglejmo si stvar kakor je v resnici! Volitev v disciplinarni odsek se ima vršiti po § 15. To se pravi, vsaka kurija voli po enega člana, petega pa voli cela zbornica. Ako tedaj kurija mest in trgov noče voliti svojega člana in njegovega namestnika, potem je preprečena ustanovitev disciplinarnega odseka. In ako bo Lampeta še dalje kolovratil po »Slovenec« ter nam v obraz metal smešne svoje groznice, potem bo slovenski napredni stranki v resnici kazalo, da ne pošlje svojega zastopnika v disciplinarni odsek, tako, da bo onemogočena ta parlamentarna inkvizicija, pred katero so se naši somišljeniki — ker so mislili s Kristanovo glavo — tako nepotrebno tresli.

Govor poslanca Ivana Ribičarja

v proračunski debati dne 16. junija t. l.

Visoka zbornica! Med debato o proračunskem provizoriju sem si dovolil pripomniti, da se bom dokler ne pride proračun v definitivno raz-

pravo, potrudil, poseči nekoliko natančneje v številke proračuna.

Žalibog se mi je to s kontingen-tiranjem govorov onemogočilo, kar zelo obžalujem, ker bi bila prilika navesti zelo mnogo zanimivega pri tem materialu številke.

Ker pa ima naš narod navesti tukaj toliko pritožb in želj, omejil se bom na te pritožbe in želje ter pre-pustim drugi priliki, ko nam ne bo treba tako zelo hiteti, da osvetlim natančneje številke proračuna.

Opozarjal bi pri tej priliki na neko slabost, ki jo želim po mogočnosti čimprej odstraniti.

Drago mi je, da se je govornik od druge strani visoke zbornice — bil je to včeraj gospod poslanec Tomola — ki se je dotaknil popolnoma iste stvari, o kateri sem sklenil jaz govoriti.

Velemenjeni gospodje! Znanó je dejstvo, da uživa pri nas v Avstriji plemstvo predprave, kakor menda nikjer na svetu.

Prosim pa, da me ne razumete slabo ter ne mislite morda, da sem načelni sovražnik plemstva. Nasprotno. Klonim glavo pred zaslugami, ki so si jih utemeljitelji marsikaterih plemiških rodbin stekli v starem veku za domovino na bojnih poljih in tudi ne zanikam, da je bilo med plemiči plemenitih pospeševalcev umetnosti in znanstva in jih je še. Tudi mi ne prihaja na misel, da bi ne priznal, da je med plemiči mož, ki se odlikujejo po duševni nadarjenosti.

Toda, gospoda moja, to vse je vendar individualno. Proti čemur se mi kot člani iz takozvane splošne in enake volilne pravice izišlega parlamenta moramo zavarovati je to, da se gotove službe — da cele upravne stroke — smatrajo za skoraj izključno posest plemstva, kakor je žalibog videti pri nas.

Oglejte si samo najvišja uradniška mesta v različnih ministrstvih. Skoraj vse opravljajo izključno le plemiči. Ako pa se je vkljub temu navaden zemljan s svojimi talenti povzpел tako visoko, no, potem ga pač plemenitijo, dasebolje prilaga k svoji okolici. Mogoče, da naredi to dotičnemu veselje in v gotovih okoliščinah zbudi v njem celo mnenje, da je tako stanovsko povišanje privedlo v njegove žile modro kri. Jaz, gospoda moja, smatram to za ahronizem. Zame je le eno plemstvo, plemstvo srca in čustva. (Prizrejanje).

Velemenjeni gospodje! Takšne prakse tudi zaradi tega ni mogoče odobravati, ker se skuša s tem politično upravo čimdalje bolj odtegniti

potrebemu demokratiziranju, kar zahteva današnji čas. Pravim: politično upravo, zakaj omenjena praksa se izvršuje največ v osrednjih uradih in pri politični upravi. Med sodnike in profesorje, kjer so bili in so še vzvišeni zgledi srčnega in dušnega plemstva, se plemski naslovi ne zanašajo.

Morda, rečem pa tudi le morda, bodo vsled splošne in enake volilne pravice ustvarjene parlamentarne razmere v bodoče temu odpomogle. Ker pa je zelo težko boriti se proti zastarelim predsodkom in ker se življene navade kakor znano ne dajo lahko odstraniti, pričakovati je kaj takega le tedaj, ako se bo ljudski parlament tozadevne svoje naloge popolnoma in celo zavedal.

Kar se tiče nas Slovencev, cenjeni moji gospodje, moram naglašati, da nimamo lastnega plemstva. Da v takih okoliščinah ne moremo šteti med svoje prijatelje razne grofe in barone, pa tudi navadne gospode »pl.«, ki vodijo politično upravo v deželah in pokrajinah, kjer prebivamo, in ki nimajo večinoma niti za gnotne, kaj šele za kulturne potrebe ljudstva nikakega razumevanja, je jasno dovolj. Toda ni tega še dovolj!

Dočim se slovenski prosilci brez navedbe vzrokov odklanjajo, pripuščajo se — kjer manjka plemičev — celo v popolnoma slovenski Kranjski, nemške — za naknadno poplemenjenje že najbrž izbrane — prosilce iz meščanskih stanov k politični praksi.

Tako imamo na primer sedaj pri deželni vladi poleg dveh Slovencev sedem nemških konceptnih praktikanov. Izmed teh sedmih Nemcev ni pri vstopu niti eden razumel besedice slovenskega jezika. (Čujte! Čujte!) In vendar so jih pripustili k pravni praksi na Kranjskem.

Pri ti priliki mi bode dovoljeno, da se nekoliko oddaljim od predmeta.

Gospoda moja! Sporočilo se mi je, da njegova ekscelencija g. ministrski predsednik ni bil zadovoljen z nami v jugoslovanskem klubu, ker smo se odtegnili glasovanju o nujnem predlogu glede zvišanja domobranskega rekrutnega kontingenta. (Veselosť). Radi tega se bomo že vedeli potolažiti, zakaj ne gre nam za to, da bi ministri bili z nami zadovoljni, marveč samo za to, da so z nami zadovoljni naši volilci. Bili so že pred baronom Beekom ministrski predsedniki, ki niso bili zadovoljni z nami Jugoslavlani. Poznali smo celo take, ki niso čisto nič prikrivali, da jim je naša eksistenca sploh neprijetna, in ki so vsled tega tudi na-

stopali, kakor da bi nas sploh ne bilo na svetu. Toda ti ministrski predsedniki so izginili; naši narodi so pa ostali, in korakajo, — kar moram tu posebej naglašati — s svojo močjo nasproti vsestranskemu in uspešnemu razvoju. (Bravo!)

Nasproti njega prevzvišenosti gospodu baronu Becku hočem biti pravičen. Ne štejem ga med naše sovražnike, za to je preprečen. Takisto moram priznati, da morda še nismo imeli ministrskega predsednika, ki bi nam bil kot človek bolj simpatičen kakor on, ker pa je prijaznost na eni strani pogoj za vljudnost na drugi strani, hočem njega prevzvišenost opozoriti, da tudi mi nismo zadovoljni z njim. (Veselosť). Zato smo tudi mi bili primorani, da smo do sledno nastopali proti njemu. Ali ni bilo to kakor zasmehovanje, ko nam je neposredno pred glasovanjem o omenjenem nujnem predlogu odgovoril na pritožbo, da se v politično službo na Kranjskem v docela slovenski deželi, sprejemajo konceptni praktikantje, ki ne razumejo niti besedice slovenskega jezika: se bodo že naučili? Ali nismo morali mlo za drago poplačati njegove opazke o neudeležbi mestne občine ljubljanske na dunajskem jubilejskem sprevodu, kakor da bi bila to državna akcija največje važnosti? In to tembolj, ker nismo slišali, niti čitali, da bi bila njega prevzvišenost kakorkoli poskusila mogočno in odločilno vplivati na korist slovanskih jubilejskih gledaliških predstav na Dunaju. (Bravo!)

Gospoda moja! So trenutki, v katerih so lahko občutljivi ne samo ministri, marveč tudi poslanci, trenutki, v katerih bi zakrivali poslanci velik greh, ako bi ne bili dostopni takim čustvom. Ako pa je njega prevzvišenost s svojimi zgornj navedenimi opazkami provzročil našo politično občutljivost baš pri oni kritični priliki, lahko to samo obžalujemo in gospod ministrski predsednik ima lahko povod biti z nami nezadovoljen; ako pa ima k temu tudi pravico, potem naj izpraša svojo vest.

Po tej kratki ekskurziji se zopet vracam k predmetu. Res je, da se je ukazalo prej omenjenim sedmerim konceptnim praktikantom pri deželni vladi kranjski, ki niso večji slovensčine, da se morajo naučiti slovenskega jezika, toda nikomur izmed teh gospodov ne bodo osiveli lasje radi tega ukaza. Dočim se je svoječasnó in celo pod deželnim predsednikom baronom Heinom, ki slovenskemu narodu gotovo ni bil preveč naklonjen, zahtevalo, da je vsak

LISTEK.

Cesarja Jožefa II. cerkvena organizacija v Avstriji.

Pred nami leži 358 strani obsežna, s tremi zemljevidi opremljena knjiga: Joseph II. und die äussere Kirchenverfassung Innerösterreichs, von Dr. jur. I. R. Kušej, Gerichtsadjunkt in Graz.

To delo je izšlo v znamenitem zborniku, »Kirchenrechtliche Abhandlungen«, ki ga izdaja vsučiliški profesor v Bonnu dr. Ul. Stutz in ga zalaga knjigotrožec Ferdinand Enke v Stuttgartu.

Dr. Kušej je naš rojak, koroški Slovenec, eden tistih redkih slovenskih juristov, ki so se posvetili pravni znanosti. Knjiga, ki jo je izdal kot plod večletnega truda in raziskovanja, nas torej zanima iz dvojnih vzrokov: zaradi osebe pisateljeve in ker se knjiga v prvi vrsti bavi s cerkveno reorganizacijo, ki jo je izvedel cesar Jožef II. v takozvani Notranji Avstriji, to je na Kranjskem, Stajerskem, Korokem in Primorskem.

Ljubezen in sovraštvo strank

sta popolnoma popačili sliko o značaju cesarja Jožefa II. Slovani smo vajeni videti v njem samo centralista in germanizatorja. Katoliške stranke vidijo v njem samo sovražnika katoliške cerkve, ki je utesnil cerkvene pravice, odpravil mnogo njenih privilegijev, razpustil celo vrsto samostanov in konfisciral njih premoženje. Svobodomiseleci vidijo v Jožefu II. samo somišljenika enciklopedistov in nasprotnika vere, kmetje samo osvoboditelja kmečkega stanu, Nemci samo nasprotnika Slovanov.

Dr. Kušej je v svoji knjigi temeljito in z znanstveno resnobno popravil to sliko in podal resnično podobo o cesarja Jožefa namenih, nagibih, uspehih in neuspehih pri reorganizaciji cerkvenih razmer. Iz te knjige spoznamo, da ni bilo vse, kar je v tem oziru storil cesar Jožef, tako napačno in slabo kakor trde cerkveni krogi, niti vse tako modro in vzvišeno kakor govore čestilci cesarja Jožefa.

Predvsem je zaradi pravične sodbe treba uvaževati, da je duh časa zahteval občno preuredbo cerkvenih razmer. Sicer jako pobožna cesarica Marija Terezija se je duhu svojega časa ravno tako malo mogla odtegniti kakor njen sin. Kar je Marija Terezija začela, to je seveda v

večjem obsegu nadaljeval cesar Jožef II. in ko je bil enkrat na delu, so ga razmere prisilile, da je šel še dlje, kakor je v začetku nameraval.

Cerkvenopolitično delovanje cesarja Jožefa II. se je začelo s preuredbo škofij. Iz knjige dr. Kušej je jasno spoznati, kako so bile takrat škofije raztrgane. Celó inozemski škofje so imeli v mnogih krajih škofovsko oblast. Takratni ljubljanski škof Herberstein, osební prijatelj cesarja Jožefa in energičen pospeševatelj njegovih prizadevanj, je prvi sprožil preuredbo škofij. Namen te reforme je bil, povečati veljavo države v cerkvenih zadevah in povečati oblast škofov ter jih napraviti neodvisnejše od papežev. V prvi vrsti je prišel tu v poštev nadškof solnograški, ki pa je bil sam naklonjen cesarju in se ni ustavljal njegovim namenom. Tako se je zgodilo, da je cesar mogel izvesti srečno zamisljeno reformo. Sestavil je velike škofije in njih škofje so dobili popolno ordinacijsko pravico in niso bili več odvisni od pooblastil solnograškega nadškofa. Prej je spadala Stajerska pod sedem škofov, zdaj pod tri, Koroška prej pod pet škofov, zdaj le pod dva, Kranjska prej pod šest škofov, zdaj le pod dva. To je bilo veliko in težko delo, ki se je pa popolnoma obneslo. Dr. Kušej je vse

faze te reforme v vseh detaljih natančno in temeljito obrazložil.

S preuredbo škofij je postala potrebna tudi preuredba župnij in nastala je potreba, zagotoviti duhovnikom neke dohodke.

Takrat, ko se je cesar Jožef II. lotil tega dela, še ni mislil na odpravo samostanov in konfiskacijo njih premoženja. Prijatelj samostanov in redov ni bil cesar Jožef nikdar, a ko se je začel zanje zanimati, je mislil samo na odpravo onih redovnikov, ki jih je smatral za nepotrebne in brezkoristne. Tega se je tudi držal, ko je izdal 12. januarja 1782. prvi zakon o odpravi samostanov. Razpustil je samo tiste samostane, v katerih se redovniki niso bavili ne z znanostjo, ne s poukom in ne z oskrbovanjem bolnikov, marveč so samo »molili in boga častili«, to se pravi, lenobo pasli. Redovnikom razpuščenih samostanov je cesar seveda določil dosmrtno penzije, premoženje teh samostanov pa je prevzela država v oskrbovanje.

Pri preuredbi župnij je seveda prišlo na vrsto tudi vprašanje samostanov, in to je dalo povod, da je šel cesar korak dalje. Če je doslej veljalo načelo, naj se odpravijo nepotrebni samostani, je zdaj postalo veljavno načelo, naj se razpuste samostani, ki se morejo pogrešati. Pri uporabi te

ga načela je v veliki meri vplivalo dejstvo, da je začelo primanjkovati denarja verskemu zakladu, iz katerega so dobivali navadni duhovniki plače. Cesar je ustanovil celo dolgo vrsto novih župnij in župnike je bilo treba plačevati, ravno tako škofo in učitelje na semeniščih. V tej finančni stiski si cesar ni znal drugače pomagati, kakor da je razpuščal bogate samostane ter iz njih premoženja plačeval duhovnikom kongruo in penzijo.

Ljudstvo je vse to ravnodušno trpelo in je bilo cesarju celo hvaležno za te reforme. Ko pa se je cesar začel lotevati različnih cerkvenih navad, je nastal upor, vsled katerega je mnogo cesarjevih odredb ostalo na papirju.

Naj se je tudi cesar Jožef II. v marsičem zmotil ali prenačil, priznati se mu mora vendar, da je s cerkveno reorganizacijo izvedel znamenito reformo.

Dr. Kušej je v svojem delu opisal ves razvoj v vseh posamičnostih na podlagi ogromnega materiala z objektivnostjo zgodovinarja in z ostroumnostjo jurista. Ustvaril je delo, ki nam svedoči o njegovi veliki juristični in zgodovinarski sposobnosti in o znanstveni njegovi temeljitosti.

Dr. K.

praktikant moral napraviti izpit iz slovenščine pred — seveda ne preveč strogo komisijo na realni — kar je bilo, četudi malo jamstvo, da se je kandidat vsaj nekoliko izučil v slovenskem jeziku, so se te izkušnje v najnovejšem času odpravile popolnoma. Sedaj se konceptni praktikant enostavno prideli v službovanje okrajnemu glavarstvu, in okrajni glavar, med katerimi pa je mnogo takih, ki niso popolnoma večji slovenskega jezika, mu potrdi po preteku dveh ali treh mesecev znanje slovenskega jezika. Gospoda moja! Slovenski pregovor pravi: Ako slepec slepca vodi, oba v jamo padeta. Toda tu ta pregovor ne stoji. Zakaj, gospoda moja, s takim postopanjem si okrajni glavar pridobi samo naklonjenost pristojne oblasti, dočim drugi slepec, namreč praktikant, avanzira, in sicer veliko hitreje, kakor njegov slovenski tovariš.

Častiti gospodje! Ali se je čuditi, da se v takih razmerah pri okrajnih glavarstvih na vsem Kranjskem uraduje izključno nemško, in da se celo izjave slovenskih strank z malimi izjemami protokolirajo v nemškem jeziku? (Klici: Nečuvno!) Ali se je potem čuditi, da so pri tem zistemu vsi referenti pri deželnih vladah v Ljubljani nemške narodnosti, z edino izjemo iz najnovejšega časa? Slovencem je zaprta pot v politično službo, ako bi se tudi hoteli posvečati politični karijeri. Zistemizirali so namreč samo šest adjutov. Na ta način se odganjajo slovenski prosilci, ki so vsi z redkimi izjemami docela nepremožni od politične službe.

(Dalje prihodnjic.)

Državni zbor.

Dunaj, 23. junija. Današnja konferenca klubovih načelnikov ni prinesla jasnosti, ker se je prepustilo novi konferenci, da določi program za ostalo dobo parlamentarnega zasedanja. Vendar se je pri današnji konferenci določilo, da se proračunska debata skrajša. Vse večje stranke so se odrekale uram, ki so bile še določene za njihove govornike. Samo krščanski socialisti so popustili sedem ur. Le socialni demokrati, Madurisi in češki radikali vztrajajo pri svojem kontingentu. Ako ne pridejo vmes posebne ovire, se proračunska debata zaključuje v četrtek zvečer. Nato sledi 62 stvarnih popravkov, potem se bo razpravljalo o mnogobrojnih resolucijah, a končno pride komplicirano glasovanje. Za vse te zaključne formalitete sta določeni petkova in sobotna seja. — Današnja seja je bila brez pravega zanimanja. V začetku se je interpelliral poslanec dr. Benkovič finančnega ministra zaradi zapostavljanja slovenskih davkoplačevalcev na Spodnjem Štajerskem pri sestavi komisije za direktne davke; nadalje je interpelliral zaradi jezikovnega postopanja višjega geometra Martinija v Brežicah. — V proračunski debati je imel najdaljši govor poslanec Einspinner (nemški nacionalci). Govoril je o šolstvu, o uradništvu, o železnica, o regulaciji rek in o obrtnih stvarih. Glede šolstva je zahteval, naj se spremeni § 55. državnega šolskega zakona, zahteval ustanovitve četrtega razreda pri meščanskih šolah itd. Govorec o sodnikih se je zavzemal posebno za sodne tajnike v mestih, ki baje mnogo počasneje avanzirajo kakor pa okrajni sodniki na deželi. Nadalje se je zavzemal za novo projektovane železnice in za regulacijo Mure. Najdalje se je bavil z obrtniškiimi vprašanji. Priporočal je obrtniško higijeno; pri obrtnih nadzorništvih se naj nastavijo posebno obrtniško-higijenično kvalificirani uradni zdravniki. Končno je priporočal, naj bi se kaznenci porabliali za obdelovanje zapuščenih dal-matinskih otokov. — Pred koncem se je govoril podpredsednik posmrtnice poslanec Malachowskiemu.

Iz parlamentarnih klubov.

Dunaj, 23. junija. V krščansko-socialni zvezi so imeli danes burne debate zaradi Wahrmundove afe-re. Baron Morsey in Stumpf sta zahtevala, naj stranka nadaljuje akci-jo proti Wahrmundu ter zahteva, da profesor Wahrmund ne sme več čita-ti na nobeni avstrijski visoki šoli. Dunajski poslanci pa so izjavili, naj se agitacija opusti, da nastane že enkrat mir. Radikalnim poslancem se je reklo, naj se ali prilagodijo volji stranke ali pa naj izstopijo iz stran-ke. Vsled posredovanja dr. Luegerja se je končno le dognalo sporazumlje-nje ter se je sprejela resolucija, v ka-teri se obžaluje, da je profesor Wahr-mund poklican v Prago, namesto da bi se bila uvedla proti njemu disci-plinarna preiskava ter bi bil odpu-ščen.

Poljski klub je razpravljal dan-es o nameravanem zvišanju davka na žganje. Poljski klub ni naklonjen predlogi ter je vsled vplivanja na-čelnika Globinskega celo pripravil, da rajši žrtvuje ministra Korytow-

skega, kakor bi glasoval za predlogo v taki obliki, kakor jo hoče imeti vlada. Med Glabinskim in Koritow-skim je sploh razpor tolik, da bo naj-pozneje do jeseni padel eden obeh po-litikov kot žrtev konflikta. Poljska opozicija ima lahko stališče v pobij-anju vladne predloge, ker se lahko sklicuje, da bo morala Galicija k no-vemu davku prispevati 70 milio-nov, dobila pa bo za to le 13 milio-nov za saniranje deželnih financ. Klubova posvetovanja so se prekini-la, ko je došla vest o smrti poslanca viteza Malachowskega.

Wekerle za bana Raucha.

Budimpešta, 23. junija. Pri debati o zvišanju davka na žga-nje je danes govoril tudi ministrski predsednik dr. Wekerle, ki je v pr-vi vrsti odgovarjal na izvajanja hr-vaških poslancev. Ko je zaklical po-slance Banjanin: »Rauchova vlada je itak zganjarska vlada!« je We-kerle izjavil s posebnim poudarkom: »S takimi opazkami ne pridete do svojega cilja. Ako bana še tako na-padate, ostal bo na svojem mestu do-tle, da pride naša politika na Hrva-škem do veljave. (Ploskanje pri Ma-dzarih, vihar pri Hrvatih). Ban je naš državni pravni dostojanstvenik; on je naš praporščak, zavzema pri nas odlično mesto ter bo deloval v popolni solidarnosti z nami. Ravno zaradi tega smo ga imenovali tam za svojega eksponenta. (Zopet ploska-nje pri večini in vihar pri Hrvatih). Ban je na Hrvaškem poslušajoč član naše vlade, in sicer odličen član. Za-man je, ako ga prezirate. Bodite pre-pričani, da bomo obstoječe zakone napram Hrvaški spoštovali in da ho-čemo tem zakonom v vseh okolnostih priboriti veljavo.«

Revolucija v Perziji.

London, 23. junija. Danes zjutraj so v Teheranu kozaki obko-lili parlament in sosednje mošaje. Parlament se je pozvalo, naj ugodi šahovi zahtevi ter izroči nekatere po-slance. Parlament je zahteval odklo-nil. Obenem so člani političnih klub-ov začeli na vojake streljati ter so usmrtili par vojakov. Takoj je pri-spela vojaštvu pomoč iz šahovega ta-bora s topovi. In začelo se je bom-bardiranje parlamenta. Vojaštvo je v naskoku zavzelo parlament ter ga izropalo. Mnogo poslancev je bilo ubitih, še več pa hudo ranjenih. Vse prostor pred parlamentom je pokrit s trupli ubitih poslancev in vojakov in s konjskimi mrhovinami. Mestna vrata in vse ulice je zasedlo vojaštvo s topovi in s puškami na stroj.

Španija o Maroku.

Pariz, 23. junija. Španski minister zunanjih del je izjavil v senatu, da bo Španija obdržala svoje ladje zasidrane v maroških pristani-šjih, toda ne misli se vmešavati v prepri obeh sultanov. Vendar bo Špa-nija pripravljena na vse eventualno-sti. — V nasprotju s to izjavo pa je došla vest, da ima Španija v Kadixu dve križarki vojaštva pripravljene-ga za prevoz v Maroko, ako bi se ne-miri poostriili. Sploh zelo skrbi Špa-nijo zaradi Maroka, ker so Evropejci v vseh maroških pristanišjih v sil-nem strahu, da nastane vsak hip kr-avavo klanje.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 24. junija.

— Škofov atentat na župnika Breeta. Škof Jeglič je župniku Breetu zagrozil, da mu prepove maše-vanje, če se udeležijo kakšnega shoda ali kake veselice, »ki ima značaj prir-dev takozvanih svobodomiselnih strank in pri katerih bi se utegnilo kaj dogoditi ali govoriti, kar je v na-sprotju s katoliškim naukom in cer-kveno disciplino.« Ta prepoved ni samo hudobna, nego tudi neumna. Pri nas imajo pač polit. shodi zna-čaj kake stranke, priredbe nepolitič-nih društev, veselice itd., pa nimajo ne svobodomiselnega, ne klerikalne-ga značaja, ker je udeležba vsakemu dovoljena in je politika pri njih iz-ključena. Če priredi »Planinsko dru-štvo« ali »Glasbena Matica« ali kako gasilno društvo, ali družba sv. Cirila in Metoda kak shod ali kako veselico ali kak izlet — ali more kdo reči, da ima taka priredba značaj svobodo-miselnih stranke? Mislimo, da ne. Ali pa vzemimo »Dramatično društvo«, ki prireja gledališke predstave. Ali imajo gledališke predstave tudi zna-čaj svobodomiselnih stranke, ker so slučajno v odboru dramatičnega dru-štva sami liberalci? Po škofovem fermanu bi Brece še v gledališče ne smel! In pa ukaz, da ne sme Brece na nobeno priredbo kjer bi se utegnilo kaj dogoditi in govoriti, kar je v na-sprotju s katoliškim naukom in s cerkveno disciplino. Kako pa naj Brece to ve? Če priredi denimo gasil-no društvo v Dravljah tombolo — ali more Brece vedeti, da se ne bo tam kaj dogodilo ali govorilo, kar je v nasprotju s katoliškim naukom in s

cerkveno disciplino? Škofov ferman torej ni samo krivičen in nasilen, ne-go tudi smešen. Manjka mu preciz-nosti in natančnosti. Če škof izda kak ukaz, bi moral vendar paziti, da se ujema z zdravim pametjo. O fermanu, poslanem Breetu, se ne more re-či, da se ujema z zdravim pametjo. Tako je spisan, kakor da je potekel izpod peresa kak slaboumni terei-jalki.

— Schwarzova slovenščina. Iz praviških krogov se nam piše: Pred sabo imamo odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani, ki obsega tale stavek: Županstvo v Mostah in več udeležencev iz Smartna pri Savi se je pritožilo radi tega, ker se par-cela št. 1273 kat. občine Smartno, ki se je pridobila z uravnalnimi stav-bami na Savi, shujša nerazloženim dobivanjem peska.« Da se ta shujša-na in skumrana parcela zopet nasiti, vršila se bo komisija. Sedaj pa naj kmet ume, za kaj se gre!

— Kaj je z državno podporo 140.000 K? Lani je vlada po priza-devanju poslance Aloszija Štreklja dovolila 140.000 K za podporo prebi-valcem na Goriškem, ki so trpeli vsled suše. Ta znesek se je nakazal deželnemu odboru goriškemu, da ga na primeren način porazdeli med prebivalstvo. Ta podpora pa v slo-venskem delu Goriške še do danes ni bila izplačana. Domneva se, da je de-želni odbor, v katerem sedita tudi klerikalca Berbuč in Klančič, vso podporo porazdelil med Furla-ne, ne da bi privoščil Slovencem vi-narja. To je škandal, ki kriči do ne-ba! Vprašamo slovenska klerikalna deželna odbornika goriška gg. Ber-buča in Klančiča, naj pojasnita, kam je prešlo omenjenih 140.000 K in če je res, da se je ves ta denar poraz-delili med Furlane?

— Iz šolske službe. Okrajni šol-ski svet krški je dal dopust učitelju Viktorju Jamšek v Radečah do konca šolskega leta. Jamška bo na-domestoval — radeški kaplan Alojz Jerič.

Izlet pevskega zbora »Glasbene Matic« na Notranjsko. Prošlo nede-ljo je napravil pevski zbor »Glasbe-ne Matic« svoj običajni vsakoletni izlet ob najkrajšem vremenu na splošno zadovoljnost vseh udeležni-kov. Tako zanimivega, pončljivega, obenem pa zabavnega izleta pevski zbor že dolgo ni doživel. Zjutraj ob 5. se je zbralo na južnem kolodvoru lepo število pevk in pevcev s svojimi sorodniki in znanci. Vesela družba se je odpeljala ob 5. 6 minnt proti Rakeku. Na Rakeku, kjer smo izsto-pili, nas je čakal na kolodvorski re-stavraciji zajtrk. Vse priznanje gre gospe Wessnerjevi, ki je z dobrim zajtrkom in hitro postrežbo zadovoljila vse izletnike. Ob polu 8. se je odpravila družba, ki se ji je priklopilo nekaj Postojnčanov, in krenila čez polje pod Rakekom, da prereže veliki ovinek, ki ga na nap-ra-vi železnica. V tri četrt ure smo do-speli do razvaline kapelice sv. Kaci-jana. Nad vhomid je vdolbena letni-ca 1616. Še nekoliko korakov in stali smo na prvem škocijanskem mostu! Pokojni profesor Rutar, temeljit poznavalec teh krajev, piše o tem mostu: »Prvi škocijanski most je ve-likanski skalnat obok, katerega pre-dor je 19 m visok in 48 m dolg. Nad njim je svod še 23 m debel, tako, da se vsa skalnata grmada vzdiga do-brih 42 m nad dolino. Od zgoraj je ta skalnat most 52 m širok. Po njem je cesta tako lepo izpeljana med visoki-m drevjem, da od začetka niti ne opazimo, da se vozimo čez velikanski, od prirode postavljeni most. Te-mu mostu se ne da nič slišnega pri-merjati daleč naokrog. Tako imeno-vana »Prebiška vrata« na severnem Češkem so sicer za dva metra višja, toda za polovico krajša. Most čez Vejo pri Veroni, je sicer 50 m dolg, pa ni obokan, nego podoben je ve-likanski plošči, ki sloni na dveh ste-brih. Rak teče skozi predor pod ska-natim mostom v 16 m dolgo rupo ali kraško nrditno. Ob vročih poletjih izigne tu celo vsa voda, tako da se lahko po suhem gre pod mostom. Urditno obdajajo mavpične stene; vi-soko gori se vidi modro nebo, a pred nami zija v ozadju žrelo prostorne votline, v katero se izgublja Rak. Po tej votlini je mogoče še kakih 250 m dalje prodrati. Na levi strani gori se vidi skoz strop oknu podobna odpr-tina, Valvazor jo imenuje »dimniku podobno luknjo«. Na planotici tik pred drugim mostom nas je čakalo okrepčilo. Pozdravilo nas je tudi ne-kaj Cerkničanov, ki so prihiteli nam naproti, da z nami uživajo krasote teh znamenitih krajev. Ko smo se ohladili in si »privežali dušo«, stopi-li smo nekaj korakov naprej in glej, stali smo na drugem mostu, zroč da-leč pod nami divje razjedeno strugo, po kateri pridvi iz škocijanske jame Rak in se zopet izgublja v veliko ja-mo. Slikovita prizazen! Profesor Ru-tar opisuje: »Drugi most je kaj ličen priroden lok, kakih 30 m dolg in skoraj skozinokoz po 4 m širok, površje mu je neravno, skalnato in z drev-

jem porastlo. Črezenj vodi steza, ki ni nevarna, vendar ni svetovati, da hodijo po njej ometični ljudje. Ako kreneš pod most, prideš do vode, ki se proti vzhodu vije in izgublja v te-men predor. Visoko gori na desni se vidi oknu podoben predur, skozi ka-terega padajo solčni žarki doli v strahoviti prepad. Tu doli je stala nekdanj žaga za deske, h kateri so ze-lo težavno spuščali krlje, še težav-neje pa nazaj gori spravljali deske.« Ko smo si ogledali vse te velezani-mive, velikanske divje-romantične prirodne krasote, smo se zbrali pred škocijansko jamo. Vodnik — gozdar kneza Windischgrätza — nam je od-pr-l jamo, oborožili smo se s svečami, acetenkami, lampijončki in nasto-pili pot v podzemlje. Jama je kakih 500 do 600 m dolga, in ima zelo lepe, snežnebele kapnike! Ko smo si ogle-dali še malo škocijansko jamo, ki ima tudi lepe skupine vodnih tvorb, smo šli še kakih 20 minut po gozdu, sto-pili na plan in pred nami se je od-pr-la lepa ravnina cerkniška s Sliv-nico v ozadju. V Cerknico smo do-speli ob polu 1. Tu nas je čakal obed v hotelu Žumer. Dobra kuhinja, iz-vrstna pijača, točna postrežba in zmjerne cene, vse to zadovoljilo je vsakega. Po obedu se je družba raz-kropila. Ogledovali smo še Cerknico in njeno okolico. Eni so šli k jezeru, ki je pa bilo že usahljilo, in ogledali zanimive požiralnike, drugi so šli na Slivnico in uživali krasen razgled na jezersko planjavo, na vso bližnjo in dalnjo okolico, nekateri so se peljali v Begunje, da celo v Grahovo. Dru-gi so si pa iskali zabave na plesu, ki se je bil razvil v salonu. Ob 4. so prišli za nami oni člani pevskega zbora, ki so bili dopoldan zadržani. Prosto-ren vrt se je jel polniti, zbralo se je bilo mnogo domačinov, opazil si ve-liko število Postojnčanov, goste iz Begunj, Rakeka in St. Petra. Na proš-jo občinstva smo zapeli nekaj pes-mic. Stopili smo v kolo in pod vod-stvom koncertnega vodje zapeli ne-kaj mešanih zborov. Občinstvo je iz-ražalo svojo zalvalo in zadovoljstvo z viharim ploskanjem in klicanjem živio »Glasbena Matica!« Živio Hu-bad! Nato je napil g. notar Rohr-mann iz Cerknice v vznešenih besedah našemu zboru in koncertnemu vodji Hubadu, za kar se mu je ta presrečno zahvalil. Ker se je bila večina izletnikov odločila, da gre peš na Rakek, zapustili smo morali žali-bog prerano vrlo, mnogoštevilno in predrago nam družbo, da smo še ob mraku prišli na Rakek, kjer smo se zbrali v železniški restavraciji. Pri tej priliki nas veže dolžnost zahvali-ti se vsem onim, ki so nam šli na ro-ko, da se je vse tako točno izvršilo. Zahvaljujemo se posebno gg. M. Do-micelju iz Rakeka in gg. Levstiku in Negovetiču iz Cerknice.

Kresni večer ljubljanskega So-kola. Nebrojno število občinstva se je valilo proti nekdanjemu dirkališču snoči, ko je bil Sokol napovedal svoj kresni večer. Vhod so markirali beli in rdeči lampijoni, gneča pri blagajnici pa je bila tolika, da si se komaj preril skoz njo. Veselični pro-stor sam je napravil imponanten vtisk: migljalo je na njem samih lu-či, raz drogov so vele narodne zasta-ve, vsak hip je zdaj tu zdaj tam za-žarela bengalična luč, je zaprasketa-la žabica in zavelo je čez veselični prostor radostno, veseljaško razpolo-ženje. Veselični prostor so obkrožali šotori in stojnice, razvrščene so bile po njem klopi in mize, gosto zasede-ne od veselo razpoloženega številnega občinstva. Nasproti vhoda je stal šo-tor za Dolničarjevo vino, izborni kapljico, ki so jo pod vodstvom ge. Pehamijeve točila naša lepa narodna dekleta. Njihov sosed je bil planin-ski Janez, ki je svoje mrzle narezke in vroče klobasice belil z doltipi, da je njegova stojnica bila videti kakor od smejočih se sovražnikov oblegana trdnjava. Ga. Hudovernikova je upravljala veliko stojnico za dobro, vedno sveže, penec se delniško pivo, v ogradi pa je g. Krvarič na pro-stem raznu pekel tri janee in ja se-kal, ne da bi mogel sproti streči pre-obilim svojim gostom. V sosedo se je naselil kos praterja: tukaj ti je bila dana prilika, da mečeš obročje na za-pičene nožiče, tam ti je gor in dol prehajajoči Satan prorokoval bodočo neizogibno srečo, nepopisno lepi, sa-mih draguljev blesteči se vrtljak pa je pokal, ker so mu mladostna rebra bila prešibka, da bi brez ječanja vz-drževala pezo doraslih več ali manj naloženih veseljakov. Pod vodstvom ge. dr. Kokaljeve se je točilo izborni Mrakovo rumeno in rdeče vino, ga. Zalaznikova je nudila razno sladko dobroto, črna kavo in likerje, v toba-karni je bilo vrlo preskrbljeno za ho-deče in inteligentno govoreče dimni-ke, v Aurovi pivarni pa so dekleta stregla z izbornim domačim pivom. Sredi vrvenja se je na slovesno okra-šenem odru utorila kakor se po so-bi umeje neumorna »Društvena god-ba«, prasketala, pokalo in bleščalo pa je na vseh koncih in krajih; skoro da je bilo tako, kakor je bilo v divjem

Kurdistanu takrat, ko je slavni Ka-rel May bil v duhu tam in za dober honorar ognjeto pisal o ognja pol-nih zabavah plamen obžujočih Kur-dov. Vmes so švigala požrtvovalna narodna dekleta in za mal denar raz-prodajala srečke za šaljivo loterijo. Ob polu 10. je zazvenela Sokolova ko-račnica in od kolesarne sem so priko-rakale čile, v kroj odeje Sokolove vrste, noseče bele in rdeče lampijo-ne. In jele so zdaj v eno-, zdaj v dvo-zdaj v četverstopu korakati po ograjenem prostoru in izvajati ra-jalne vaje čudovitih svetlobnih efek-tov. Zdaj trikot, potlej karé, potlej križ, nato zeta, potlej zopet zaviti polž — eno se je prelivalo v drugo, da je bila radost za oči, tembolj ker je bilo izvajanje precizno pod vod-stvom dr. Murnika. 64 mož se je gi-balo zdaj tja zdaj sem in je bilo vi-deti, kako se svetlobni učinki — rde-či jopiči, rjave hlače, rdeči in beli lampijoni in rumenkast pesek — ne-prestano menjavajo in prelivajo. Na stotine broječa množica gledalcev je svojem očaranju dajala duška z glasnim, oduševljenjem aplavzom. Preko dobre četrt ure je trajal ra-jalni nastop — prekratko mu je bil odmerjen čas. — Potlej so zažgali velik, prasketajo in žareč kres. Ob 1/11. pa je Sokolova koračnica avi-zovala nov nastop sokolovih telovad-cev: goreče kije so nosili v rokah, razpostavili so se v primerno razda-lje in po zvokih »Društvene godbe« vhteli svoje plamenice, zdaj mirno stoječi, zdaj prestopajoči ali koraka-joči, da je zablistelo po zraku zdaj v rdečem svitu sokolskega jopiča, zdaj zopet rjavo in potlej peščeno rume-no. Nepopisno je, kako lepe barve se bliskajo ob takim rajalnem nastopu. G. dr. Murniku, ki je vodil vse te na-stoppe, gre vsa hvala. Bilo je resnično lepo, kar se je izvajalo snoči. — Pa so zopet prasketale in pokale žabice, plamenile so bengalične užgalice, v zrak pa so švigale rakete, pisane in bele in bilo je veselja toliko, da bi moral biti hipohonder, komur se ne bi smejalo srce ob taki prireditvi. Kresni večeri morajo postati stalne priredbe. Občinstvo jih ve, kakor smo zopet snoči videli, ceniti.

Razvitje zastave slovenskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Prijavljamo še enkrat spored za to slavje, ki bo že bodočo nedeljo, 28. t. m. in deloma tudi že v soboto 27. t. m. in sicer bo v soboto, dne 27. junija: Ob 9. zvečer bakljada in pod-oknica kumici prelag. gospe Mariji pl. Trnkoczyjevi; potem prijateljski sestanek na vrtu »Narodnega doma«. V nedeljo, dne 28. junija: Ob 9. zju-traj za društva sestanek na vrtu »Narodnega doma«. Ob 10. dopoldna pred »Narodnim domom« razvitje zastave, zabijanje žebelj in venča-nje vseh prisotnih zastav. Po razvit-ju obhod po mestu. Ob 1. popoldne slavnostni banket v veliki dvorani »Narodnega doma« (Kuvert brez pi-jače za osebo 3 K). Ob 4. popoldne velika ljudska veselica na vrtu »Na-rodnega doma«. Sodeluje popolna »Društvena godba«. Pevski nastopi raznih pevskih društev. Raznovrstna prosta zabava. Vstopnina 60 vin. za osebo. V slučaju neugodnega vreme-na vrši se veselica v vseh notranjih prostorih »Narodnega doma«. K mnogobrojni udeležbi vabi najvljud-neje odbor.

Jubilejska pletarska razstava v Radovljici. C. kr. vzorna delavnica za pletarstvo in vrborejo na Dunaju je ustanovila v Radovljici potovalni tečaj te stroke in poslala tja strokov-nega učitelja Leona Patika, ki pod načelstvom g. Ivana Fajdige pouč-je v kurzu 18 učencev, ki so vsi do-ma iz najbližje radovljiške okolice. Kakor se čuje, spremeni se ta tečaj že prihodnje leto v stalno šolo. Po-učujejo se učenci od septembra do konca junija v pletarstvu in se ves pouk deli v tri oddelke. Prvi tečaj se bavi z osnovnimi pojmi in se iz-dehujejo v njem najnavadnejše ple-tenine, dočim se v drugem in tret-jem tečaju izdeluje že pleteni mobi-lijar do najfinjšega izdelka in pa dekorativne pletenine. Poleg tega se v teh šolah probuja zmisel za vrbore-jo. V nedeljo, 21. t. m. se je otvorila v Radovljici jubilejska razstava ple-tenin, katere so se udeležili razven radovljiškega tečaja še dunajska centrala in dve šoli iz Češkega ter ena iz Koroške. Razstavljeni so bili najrazličnejši izdelki, vsi okusno pri-rejeni in razvrščeni, deloma v pri-tiličju, deloma v prvem nadstropju stare ljudske šole radovljiške. Poleg kosar, jerbasov, pletenih kovčgov, pletenega mobilijara, kakor stolov, miz, naslanjač, je razstavljenih jako mnogo dekorativnih pletenin, kakor miz za cvetlice in rože, namiznih okrasov i. dr. Razstavo je officialno otvoril v imenu zadržanega deželne-ga predsednika barona Schwarz-a, deželni glavar radovljiški pl. Detela, ki je v svojem govoru poudarjal, da je to v zadnjih treh letih že tretja razstava v Radovljici; in da pričaku-je, da se bo ravno tako dobro obnesla, kakor sadjerejska razstava in raz-

stava vajeniških del, ter da se bo s tem probujal v ljudstvu zmisel za to narodno - gospodarsko stroko, kajti s plehtarstvom in vrbovajo se peča lahko zlasti naše kmečko ljudstvo, ki se bo gotovo rado tega poprijelo, ko bo videlo, da mu donosna dobička. Svoj govor je zaključil s trikratnim »Slava« na cesarja. Nato je govoril se željni glavar dvorni svetnik Suklje, ki se je radevolje odzval vabilu k otvoritvi posebno se radi tega, ker navedenih dveh zastopnikov vlade in dežele so se udeležili razstave se gospodje uradniki okrajnega glavarstva, dalje uradništvo okrajnega sodišča, na čelu mu deželnoosodni svetnik Ferk, dekan Novak, kot zastopnika mesta Radovljice pa gg. Oton Homann in F. Sartory. Deželno zvezo za tujski promet v Ljubljani je zastopal g. dr. Krisper. — Razstava je napravila na vse navzoče najboljše vtisk, za kar je najboljši dokaz to, da so nekateri gospodje nakupili precej predmetov, ki se prodajajo.

Iz kočevskega okraja, 23. jun. Včeraj na sv. Ahacija dan, na oni zgodovinski dan, ko je bil Hasan paša premagan pri Sisku, se je vršila učiteljska konferenca slovenskega učiteljstva v kočevskem okraju. Došel je novoimenovani šolski nadzornik — homo novus za ta okraj. Otvoril je konferenco. V svojem govoru je najprej pozdravil gosp. okr. glavarja in gosp. sodnega nadsvetnika Višnjaka in druge sodnike od tam, ki so s svojo navzočnostjo počastili konferenco. Nato je otvoril slavnostno sejo. Gosp. nadzornik je govoril v navdušenih besedah o presvitem cesarju in njegovih zaslugah za državo in šolstvo in zbrano učiteljstvo je na koncu govora zaključilo trikratni slava cesarju in odpelo cesarsko himno. Vdanostna izjava se je izročila gosp. glavarju, da jo odpošlje na najvišje mesto. Gosp. glavar se je zahvalil na tem lojalnem činu in v krasnem govoru slavil delovanje učiteljstva. Potem je nadzornik razpravljal o raznih predmetih v šoli. Njegove izjave in opazke so pokazale, da govori iz njega strokovnjak in praktik. Končal je svoja izvajanja s pripombo, da ostanejo glavni predmeti v ljudski šoli, posebno na enorazrednicah, prej kakor slej čitanje, pisanje in računstvo. Ko so se še izvršile obilgane volitve, se je konferenca zaključila. Pri banketu so govorili okrajni glavar in nadučitelj iz Ribnice, Vel. Lašč in Sodražice. Župan dr. Schiffer se je v imenu Ribnice v svojem govoru zahvalil, da je učiteljstvo zbralo ta trg za mesto svojega zborovanja. Pri koncertu so skrbeli za koncertne točke gospice učiteljice in mlajši gospodje tovariši. Končno moram še omeniti, da celo omizje je bilo polno hvale in laskavih besedi za izbornu kuhinjo in pijačo ter izvrstno postrežbo v restavraciji gosp. Arka. Skratka: bil je lep dan.

Zanimiva pravda. Klerikalna profesorja Fon in Cestnik tožita urednika »Domovine« in »Narodnega lista«, ker sta jima ta lista očitala, da izrabljata gotove dijakke za ova-duhe. Zadnja tožadavna obravnava je preložena. Sodnik je toženima pripustil dokaz resnice. — Vsa ta zaveda utegne marsikaj zanimivega spraviti na dan.

Železniški minister dr. Derschatta ni bil včeraj navzoč pri komisiji, ki ima pregledati dolenjsko železniško progo v svrhu, da se zviša hitrost vlakov. Splošno se je govorilo, da bo pri tej komisiji navzoč železniški minister sam in včerajšnja graška »Tagesspost« je poročala, da dospe dr. Derschatta kakor včeraj v Novo mesto, in je vedela celo povedati, da bo stanoval pri prostu dr. Elbertu. Ljudje so torej bili popolnoma prepričani, da je bil v posebnem vlaknu, ki je vozil včeraj dopoldne ob polu 10. proti Novemu mestu, železniški minister dr. Derschatta sam in so zato tudi poslali v Novem Vodmatu posebno deputacijo na progo, da osebno izrazijo ministru svoje želje glede naprave potrebnega prehoda preko železniške proge. V resnici pa se s posebnim vlakom ni vozil minister dr. Derschatta, marveč samo višji nadzornik državnih železnic Zhuber pl. Okrog, katerega je novovodmaska deputacija smatrala za železniškega ministra.

Redni občni zbor »Glasbene Matice« bo v četrtek, dne 9. julija ob 8. zvečer v pevski dvorani »Glasbene Matice« z običajnim dnevnim redom.

»Prosveti« sta darovala gospod dr. Edv. Volčič in jurist Nik. I. Vrabl več knjig; celjski podružnici je podarila gdč. Tončič Ježovnik, učiteljica v Mozirju 1 K. Iskreno zahvalo izreka

odbor »Prosvete«.

Podružnica L. avstrijskega društva državnih slug v Ljub-

ljani priredi na dan 29. junija t. l. v Novem mestu v gostilni »Pri sloanu« za stanovske tovariše iz dolenjskih okrajev shod po § 2. sb. zak., h kateremu se vsi tovariši vljudno vabijo. Začetek shoda ob polu 2. popoldne.

Slovensko gledališče v Radovljici. Člani deželnega gledališča v Ljubljani prirede v sredo, dne 1. julija in četrtek, dne 2. julija gledališke predstave v Radovljici v dvorani g. Kunstelja. V sredo se vpripori Carlweissova veseliga »Ob lastnem kruhu«, v četrtek pa tri vaudevilske igre »Miš«, »Poljub« in »Fotograf«. Pri predstavah sodelujeta gospa Danilova in g. Verovšek.

Iz Planine. Gosp. M. Pogorelec iz Amerike, rodom Planincan, je daroval za novo zastavo »Prostovoljnemu gasilnemu društvu v Planini« 50 K. Iskrena hvala! Živel!

»Prostovoljno gasilno društvo v Planini« priredi v nedeljo, dne 28. t. m. veliko ljudsko slavnost, v spomin 20letnice obstanka društva in v splošno 60letnega vladarskega jubileja. Ob tej priliki se blagoslovi društvena zastava, kateri bo kumovala kneginja Matilda Windischgrätz. Osa p. n. društva, ki se udeležijo skupnega obeda, prosimo, naj se najkasneje do 55. t. m. zglaste pri odboru gasilnega društva v Planini ter označijo število udeležencev.

Za sokolski dom v Žireh so darovali: gg. brata Moskovič, Ljubljana, 10 K; g. Ivan Jež, 5 K; g. Jernej Minar, 2 K; g. Albrecht Ivan, 1 K; gdč. Mici in Francka Kopac po 1 K; »Možakar« in neimenovana 10 K; družba veselih možakarjev pri »Kamšek« 8 K 80 v; vesela družba pri Petranu, nabral br. Iv. Kavčič 7 K 65 v; na vezovanju br. podstarosta 8 K; v nabiralnikih se je našlo pri »Kamšek« 39 K 78 v; pri »Bahački« 21 K 08 v; pri Brežnem 3 K 82 v. Prisrčna hvala! Zivel! darovalci! — Sokolski dom tudi pridno raste in v jeseni se bo zamogel mladi »Sokol« se preseliti v svoje lastno gnezdo. Vidi se pa tudi, da je našemu »Sokolu« res prepotrebna udobna telovadnica. Svetoval bi onim piscem anonimnega pisma, naj pridejo malo pogledat vršenje v nedeljskih popoldnevih, na vrtu sestre Marjanice Sedejeve, od 1. pa do 6. popoldne se nepretrgoma menjavajo vrste in veselih obrazov se telovadi. Res ni čudno, da naše nesprotnike tako boli ta nastop. A ko bomo imeli svojo telovadnico, v koji se bomo uvrstili in izobraževati ter iz nje prihajali mladeniči in moške v resnici navdušeni za slovenski narod, moške odločnosti in odkritih značajev. Takrat prišel bode čas ko bomo i mi pomedli s takim mrčesom iz lepe naše doline. Mladeniči, moške, kojim je kaj za napredek, pa: pristopajte k »Sokolu«, da bode jačji, ter da bode tem lažji njegov boj, da čim prej dospe do cilja v kojem se nam zreali svoboda. Na zdar!

Podružnica »Slovenskega planinskega društva« v Celju postaja čim bolj potrebna. O tem so se nedavno spet prepričali nekateri slovenski Celjani, ki so naredili izlet preko Tremarij-Smohorja na Mrzlico. Častna dolžnost naša je, da »Slovensko planinsko društvo« povsod v naših krajih vdomačimo, osobito pa še sedaj, ko je štajerski dež. odbortako nesramno odrekel tej družbi že obljubljeno podporo 1000 kron. Pokažimo vendar očitno, da smo gospodari na naši zemlji — mi!

Skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« bo letos najbrže v Ptuj in sicer meseca septembra. V slučaju, da bi nastale kakšne ovire glede Ptujja, se priredi skupščina v Ljubljani.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Ljutomer in okolice priredi s sodelovanjem »Slovenskega pevskega društva v Ljutomeru« proslavo godu slovenskih blagovestnikov in solunskih bratov sv. Cirila in Metoda narodno veselico v korist družbe v nedeljo, dne 5. julija na vrtu gospoda Vaupotiča v Ljutomeru. Na predvečer velik kres z godbo in petjem in s streljanjem možnarjev.

Kopališče Laške toplice imajo od leta do leta manj obiskovalcev. Pred par dnevi je bil tam neki gospod iz Celja ter naštel več mož pri kopališki godbi, nego pa — kopališčarjev. Žalostna frekvenca!

Izlet na Mrzlico v velikem obsegu priredi več društev iz Savinske doline dne 5. julija. Na predvečer slovenskih blagovestnikov se bo na vrhu žgal velikanski kres z umetelnim ognjem, ki ga oskrbe žalcani. Za dobro pijačo bo skrbel narodni gostilničar g. Naprudnik iz Griž. Nastopil bo tudi znani pevski zbor iz Dola, slavni »Streški klub« bo pa streljal v proslavo sv. Cirila in Metoda. Celu šentpavelska godba obeta prihiteti. Manjkale tudi ne bodo obilne podružnične družbe sv. Cirila in Metoda. Za izlet vlada vsestransko zanimanje. Prihodnji objavimo natančnejši načrt izletnikom. Planinski pozdrav!

Mariborski kolodvor nameravajo povečati. Zgradi se novo skla-

dišče in moderen kolodvor za osebni promet. Stroški za novo zgradbo in za prezidavo stnašajo več stotisoč kron. Komisijonalni ogled na lica mesta je bil danes, na kar se takoj prične s potrebnimi zgradbami. V Ljubljani se je že zdavnaj pokazalo, da kolodvor v nobenem osiru več ne zadostuje prometnim zahtevam, že pred leti se je sklenilo, da je treba kolodvor temeljito preurediti in povečati, sestavili so se že vsi potrebni stavbni načrti, a še do danes ni ničesar slišati, da bi se v doglednem času pričelo z deli. V Mariboru pa prično z zgradbo novih kolodvorskih poslopj kar na vrat na nos, seveda, ker je Maribor nemško mesto, v Ljubljani pa se z gradbo nič ne mudi, ker je za Slovence vse dobro in ker so Slovenci taki tepci, da vse pre-trpe.

Pomen pevskih društev ob periferiji. Padrič je vasica v tržaški okolici, koja šteje 46 hišnih številki in je naseljena izključno s kmeti in delavci. Prebivalci te vasi so bili še pred desetimi leti po večini takozvani »okorjaši«, namreč taki, da so ob volitvah vedno oddajali svoje glasove za Italijana in proti Slovincu. Tudi niso nikdar slišali v vasi ene slovenske pesmice, pač pa neizrečeno kruljenje laških »canzonet«. L. 1897 pred glasovitiimi volitvami, ki so doprinele padeo poslanca Nabergoja, ko so bleščali po oknih tržaškega mesta veliki transparenti z napisi »Amen« tržaškim Slovincem, pred temi volitvami prirejalo je politično društvo »Edinost« shode po tržaški okolici in prvič tudi v Padričah. — Shod je bil dobro obiskan, ali večinoma z onimi, ki so bili Slovincem nasprotniki in ki so slovenskim govornikom neprestano ugovarjali. — »Edinost« je tedaj pisala: Sli smo tja, ako tudi so nam mnogi odsvetovali, sli zato, da prebijemo led in ščistimo vodo, v kateri ribarijo sedaj brezvestni Italijani. — Tako je bilo v Padričah še pred desetimi leti. — Kmalu po gori omenjenih glasovitih volitvah posrečilo se je nekomim rodoljubom ustanoviti tudi v tej nam narodno nasprotni vasio pevsko društvo »Slovan«. — Pridobili smo nekoliko mladeničev kakor tudi starej ših ljudi na našo stran, in kmalu se je glasila iz Padriča preko »preklatnega hriba« tja na jadransko morje lepa slovenska pesmica in potihnila so kričke italijanske »canzonette«.

— Učinek navduševalne in lepe slovenske pesmice pevškega društva »Slovan« je bil na Padričane tolik, da so bili že ob času volitve 1901 skoraj vsi na naši strani, a danes lahko prištevamo Padriče med najzavednejše naprednejše in narodne vasio tržaške okolice. — V nedeljo 14. t. m. obhajalo je pevsko društvo »Slovan« desetletnico svojega obstanka. Ob tej priliki zbralo se je v Padričih preko 2000 ljudstva iz vseh strani tržaške okolice in Trsta in zastopanih je bilo 24 raznih društev, nekatera z zastavami. Pred desetimi leti se cikorjaška vasica, ogrnena je bila 14. t. m. vsa v edino le narodne trobojnice. — Na vseh vhodih v vas so bili postavljeni krasni slavoloki. — Vrle Padričanke in Padričani sprejeli so vsako došlo društvo z godbo in strelji s topičev ter jo dovedli na slavnosti prostor. — Spored se je vršil ob navdušenju in vrlm razpoloženju navzočega občinstva. Slavnostni govornik poslanec g. dr. Rybář je bil ob nastopu pozdravljen z bur-nim ploskanjem in živio - klloi. Ob koncu govora podarjen mu je bil krasen šopek, na kar ga je občinstvo dvignilo na ramena in odneslo po slavnostnem prostoru. — Na tak lep in navdušen način izvršila se je ta tako krasno uspeła slavnost v mali vasio, koja pred desetimi leti še ni bila naša. — Tam kjer smo še l. 1897 morali skoraj bežati od političnega shoda, tam je danes vse naše — narodno, do zadnjega šloveka. — Padričani so nam zadržali, kako srečni so, odkar so zapustili kriva tujinska pota in se združili kot en mož za našo idejo. — Ene so misli, ene krvi. In kot taki se med seboj ljubijo in eden drugemu pomagajo. — In tej neverjetni spremembi in sreči vseh vaščanov pripisati in priznati je v prvi vrsti zaslugu pevskemu društvu »Slovan«. — Slovenci, rodoljubi ob periferiji in drugod: posnemajte Padričane! Na Padričanih se vzgledujte, kako moč ima lepa slovenska pesmica.

Utopljenec so v ponedeljek potegnili iz Drave pri Mariboru. Ponesrečenec je star 20 do 22 let. V njegovi obleki so našli listek, na katerem je bilo napisan ime Franč Stur m.

Zankrnost. V Medgorju ob Zili imajo sredi vasi nepokrit vodnjak. Te dni je padel vanj 3letni sin kmeta Viliča vlg. Hanzliča ter utonil, osi-roma se še med padcem ubil. Morda bodo sedaj kmetje le privlekli par desak ter vodnjak pokrili.

Kinematografi v Trstu in v Zagrebu se imajo v programu jubilejski sprevoz na Dunaju.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni »Evropa« ima od danes do sobote sledeči zanimiv spored: Konec sanj. (Žalozna v 10. slikah.) Zet in tašča. (Smešno.) New York. (Interesanten naravnih posnetek.) Stari umetnik. (Drama v 19. slikah.) Transformist. (Fantastično v barvah.) Gospodična advokatica. (Jako smešno).

Breg-Berevnica. Z ozirom na notico v »Slovenskomu Narodu« z dne 22. t. m. št. 143 pod naslovom »Sprememba posestva«, podpisana izjavljava, da ni res, da je Anton Kobi iz Brega kupil posestvo od Jož. Verbiča iz Bistre, resnica je le, da je kupil Kobi od Verbiča stoječi les v njegovih gozdih. Prošiva, da tudi uradni list »Laibacher Ztg.« to lojalno popravi. — Anton Kobi, Josip Verbič.

Škropljenje cest in ulic s standutinom. Standutin, ki ga je izumil Zagrebčan R. Prister, je smes olja, masti, vode in soli. S tem standutinom so te dni za poskušnjo škropili ceste in ulice v Zagrebu in se prepričali, da je standutin najboljše sredstvo proti cestnemu prahu. Enkratno škropljenje zadostuje za tri dni, da prepreči vsak prah na cesti ali ulici. Kazalo bi s tem sredstvom poskusiti tudi v Ljubljani.

Silovit berač. Ko je predvčerajšnjim na Starem trgu stražnik prijel leta 1853. v Dobrunjah rojenega in tja pristojnega dolgoletnega postopača Jakoba Dimnika, ki ima za mesto prepovedan povratek, se mu je ta zoprtavil ter se spopadel z varnostnim organom tako, da ga ni bilo preje moč prevladati, da je prišla pomoč in šele potem je mogel biti nasilnež odveden v zapor.

Pogreba se 1864. leta v Selah pri Kočevju rojeni in tja pristojni oženjeni delavec Matija Kump. Pogrešanec je bil dosedaj v hiralnici. Ko se mu pa včeraj ni dovolil izhod, je odpisal nazaj, da si je že kupil samokres in da se bode ustrelil, ker se je naveličal živeti.

Nesreča. Ko je včeraj 39letni zidar Martin Vidergar iz Ribč pri Moravčah na progi v Lazah nekaj delal, je v istem trenutku prisopihal brzovlak in pahnil Vidergarja s tako silo na stran, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Priporočljiv delavec. Snoči je gostilničar Fran Babnik iz Gline poslal delavca, nekega Mezeljeja v Šiško naročit pivo in mu dal 30 kron. Gosti so pa s suhimi grli zastoj čekali na pivo, kajti ljubenzjvi Mezelje jo je z denarjem popihal baje proti Koroški in pustil gostilničarja in goste na cedilu.

Vaška drama. V Stojncih pri Zavrču so našli v ponedeljek zjutraj na vrtu gostilničarja Gnilška zaklanega hlapca Iv. Kranjca. Orožniki so kmalu dognali, da je zločin storil posestnikov sin St. Kristofič, ki je salotil Kranjca pod oknom gostilničarjeve hčerke.

Izgubljene in najdene reči. Delavka Frančiška Oreškova je našla zenski pas. — Trgovka ga. Berta Severjeva je izgubila rjavo denarnico, v kateri je imela bankovec za 10 K in nekaj drobiža. — Čevljarjeva žena ga. Karolina Majcetova je izgubila bankovec za 10 K. — Rozalija Wachtigova je izgubila zlato ovratno verižico, ki je imela za obesek zlat srček z rdečim kamnom. — Poštni hlapec Jožef Petan je našel kos platna. — Zasebnica Evgenija Teegnova je izgubila srebrno zapestnico. — Trgovski sodruidnik g. Oskar Deankona je izgubil srebrno tobačnico za svaldice, ki je imela vrezani črki O. A., vredno 52 K. — Dijak J. Z. je izgubil srebrno žepno uro z oklepno verižico. — Trgovski sodruidnik gosp. Fran Petan je izgubil prost bankovec za 10 K. — Ga. Leopoldina Stojčeva je izgubila črnosvitel usnat pas s kovinasto zapono. — Učenka trgovske tečaja Ivana Polonijeva je izgubila rjavo ročno torbico, v kateri je imela denarnico z manjšo vsoto denarja. — Šolski učenec Anton Dunaj je našel srebrno remontoir uro s srebrno oklepno verižico. — Sluga Ignacij Žužek je našel ročno torbico z manjšo vsoto denarja. — Posestnica ga. Adela Uršičeva je našla žensko jopo. — Šolski nčeneo Stanko Kratochwill je našel zastavni listek. — Gosp. Pavel Posega je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Čevljarjeva žena Marija Kodrova je našla črn dežnik. — Vse dobe izgubitelji nazaj pri magistratu.

Delavske gibanje. Predvčerajšnjim se je odpeljalo z južnega kolo-dvora v Ameriko 14 Hrvatov, 25 Macedoncev in 5 Slovencev, nazaj jih je pa prišlo 40 Hrvatov in Slovencev. V Hrb je šlo 40 Hrvatov in Macedoncev, na Dunaj se je odpeljalo pa 40 Lahov. — Včeraj se je povrnilo s Koroškega v Zagreb 18 Hrvatov.

Tedenski izhaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 7. junija do 13. junija 1908. Število novorojencev 13 (= 16 90 ‰), mrtvo-rojenoi 4, umrlih 20 (= 26 0 ‰),

med njimi so umrli za jetiko 4 (1 tujeo), vlad mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 14. Med njimi tuje-ov 8 (= 40 0 ‰), iz zavodov 14 (= 70 0 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboli, in sicer: za škrlatno 1, za grižo 1.

Mrtvega goloba je v nedeljo zjutraj našel v Ljubljani g. Josip Sedej. Golob je imel na nogi pritrjen obroček iz aluminija, v katerega so bile vrezane črke P. Z. L. in številka 19.

»Društvena godba ljubljanske« koncertuje danes, zvečer na vrtu hotela »Ilirija« (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Drobne novice.

— Umrli je med operacijo v nekem dunajskem sanatoriju državni poslanec in bivši župan v Lvovu Godzimir vitez Malachowski, v 56. letu starosti. V poljskem klubu je vodil demokratično skupino.

Vendar nekoliko pravice Slova-kom. Kardinal Vaszary je odredil, da se mora v ostrogonski bogoslov-nici v bodoče slovaščina obvezno po-učevati, in sicer tudi za madžarske kandidate, ker je škofija po večini slovaška.

— Rusko vojno brodovje je od-plulo iz Sebastopola v turška morja. — Novorojeni španski princ je dobil ime Jaime.

— Za kutarje. Grof Ferdinand Chotek, bližnji sorodnik predstolo-naslednikove soproge, je kupil veliko graščino Volchov pri Plznu ter jo podaril menihom altarskega zakra-menta. Graščina je vredna nad en milijon kron.

— Obravnava proti Sičinske-mu. Zagovornišvo Sičinskega so prevzeli: poslanca dr. Levički in dr. Okunjevski ter odvetnik dr. Staro-solski. Senatu bo predsedoval Przy-luski. Obravnavo bo trajala tri dni, dasi je povabljenih le malo prič.

Razne stvari.

* Kaplan ustrelil župnika in se-be. Dve uri od Jakina na Italian-skem leži vas Offagna, broječa kakih tisoč prebivalcev. Župnik Sinigagli-esi, star kakih 50 let, je imel čedno, mlado kuharico, ki je 35letnemu kap-lanu Angeloniju močno ugajala. Kaplan je kuharico neprestano za-sledoval s svojimi ljubezenskimi po-nudbami. Župnik je bil seveda ljubo-sumen in se je bal, da ga kaplan iz-podrine. Med župnikom in med ka-planom so bili zaradi kuharice prep-iri na dnevnem redu. Na sv. Reš-njega Telesa dan je kaplan po proce-siji zopet poskusil svojo srečo pri kuharici; to pot kar s silo. Kuharica pa je ostala zvesta župniku in je ta-ko kričala, da je pritekel župnik in jo rešil nevarnosti. Med župnikom in med kaplanom se je vnel velikanski prep-ir, končno je kaplan vzel puško in je ustrelil na župnika ter ga tež-ko ranil. Kuharica je poklicala orož-nike. Ko je orožniški brigadir vsto-pil v sobo, je kaplan ustrelil tudi nanj in končno obrnil puško tudi proti sebi ter se tako poškodoval, da je naslednji dan umrl. Župnik je pač v smrtni nevarnosti, vendar upajo zdravniki, da ga rešijo.

* Neprijetna zamenjava se je pripetila nedavno nekemu kraljeve-mu uradniku v Vratislavi. Uradnik je zadel v loteriji par sto mark. Vkljub temu je v začetku počitnic vložil na svojo višjo oblast obširno prošnjo za podporo, da bi mogel iti v toplice. Obenem je pisal loteriji s priloženo srečko ter prosil, naj mu čimprej pošlje dobljeno vsoto. Za-libog je uradnik zamenjal zavitke. V par dneh je dobil od svoje višje obla-sti sledeči dopis: »Vaš dopis o zadeti srečki, k čemur vam čestitamo, smo vzeli na znanje. Priloženo srečko vam vračamo.« — Loterijsko ravnateljstvo pa mu je naznanilo, da je njegovo prošnjo, ki ni prišla na pravi naslov, odposlalo naravnost njegovi višji oblasti, na katero je bila na-slovljena. To se pravi imeti smolo!

* Čudna moda. Sloveča ameri-ška igralka Hari Bradurst je uvedla novo, skrajno neumno modo, ki pa se ravno zaradi tega hitro širi. Igralka je dobila za dar pet belih, dresiranih miši, ki jih povsod nosi s seboj ter ji tudi v hotelu pri obedu sede na rokah in ramah. In ekstreme-nje bogate Američanke jo posnemajo, tako da je cena belim mišim zelo po-skočila, a več ljudi se bavi le z dres-iranjem miši.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 24. junija. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o prora-čunu. Poslancev je komaj toliko v zbornici, da so sklepni. Govorila sta socialni demokrat dr. Winter in če-ški poslanec Čech.

Ministrski svet.
Dunaj, 24. junija. Ministrski svet je imel danes sejo od 11. do 1. Na seji se je razpravljalo o delavnem programu državnega zbora do konca zasedanja.
Sternberg in Bergmann izročena sodišču.
Dunaj, 24. junija. Imunitetni odsek je z 10 proti 6 glasovom sklenil izročiti grofa Sternberga, Bergmanna in njiju sekundanta sodišču radi zločina dvoboja. Referent dr. Baxa je na to odložil svoj posel, ker je predlagal, naj se imenovanih poslanev ne izroči.

Stališče železniškega ministra omanjano?
Dunaj, 24. junija. V železniškem ministrstvu je nastala nevarna kriza. Pri današnji seji železniškega odseka je namreč nemško liberalni poslanec dr. Pergelt ostro napadel ministra dr. Derschatta radi podžaljenja češke severne železnice ter mu očital, da se je s tem pregrešil proti nemško - narodnim koristim. Dr. Derschatta je razkačeno odgovarjal ter naglašal, da je ta napad na njegovo osebo popolnoma neupravičen in brez povišja. Pergelt je na to rekel, da Nemci ne morejo v Derschatto zaupati zato, ker je član koalicijske vlade. Na predlog poslanca Mastalke se je seja zaključila. Prihodnja seja bo najbrže šele prihodnjo sredo. Ako se nastala kriza med Nemci in dr. Derschatto ne poravnava, bo železniški minister prisiljen odstopiti.

Pogreb dr. Malachowskega.
Dunaj, 24. junija. Mrtvo truplo poslanca dr. Malachowskega prepelejo v Lvov, kjer bo pokopan na običinske stroške.

Sodba v banjaluškem procesu.
Dunaj, 24. junija. »Fremdenblatt« demontuje vest, da bi višje vojaško sodišče že potrdilo obsodbo v znenem banjaluškem procesu.

Prodaja »Narodnih Listov«.
Praga, 24. junija. Govori se, da bo poslanec dr. Kramář kupil »Narodne Listy«. V tem slučaju bo prenehal izhajati dnevnik »Den«, ki ga je ustanovil dr. Kramář kot svoje znanem banjaluškem procesu.

Položaj bana Raucha.
Budimpešta, 24. junija. Vključ običajnim zatrdilom, da je stališče barona Raucha neomajano, je gotovo, da so madžarski vladni krogi pripravljeni Raucha žrtvovati pri prvi priliki. Splošno se sodi, da bo ban Rauch najkasneje jeseni primoran odstopiti.

Novo srbsko ministrstvo.
Belgrad, 24. junija. Po zanesljivih informacijah bo kabinet Velimirovič sestavljen tako-le: Velimirovič predsedstvo in zgradbe, Nikolić zunanja dela, Stefanović vojno, Trifković pravosodje, Pavlovič prosveto, Stojanović poljedelstvo in M. Popović ali Kukić finance.

Revolucija v Perziji.
Teheran, 24. junija. Vsled bombardiranja parlamenta in velike mošeje je razdejano poslopje državnega zbora. Število mrtvecev in ranjenecv ni znano. Izmed kozakov je bilo ubitih 70 mož. Aretovanih je bilo 22 poslancev, med temi tudi vodja liberalne stranke. V mestu je proglašeno obsedno stanje.

London, 24. junija. Iz Teherana poročajo: Bombardma je trajal do 3. popoldne. Vsi liberalni poslanci so padli v pest vlade. Bombardma in naskok kozakov na parlament je vodil ruski general Ajakov.

Železnica Moskva - Reval.
Petrograd, 24. junija. Vlada je dala koncesijo za zgradbo železniške proge Moskva - Reval.

Zahvala.
Naša običajna vsakoletna veselica v pravoletno godu sv. slovenskih blagovestnikov in v korist družbi sv. C. in M. v Ljubljani, ki se je vršila letos na vrtu »Mečanske pivarne«, je vrgla lepo vsoto K 785-79 čistega dobička. Da je gmetni uspeh takoj ogromen, gre v prvi vrsti hvala rodoljubni požrtvovalnosti p. n. narodno zavednega občinstva ljubljanskega, ki je v tako velikem številu prihitelo na veselico. V prijetno dolžnost si stežemo še, javno zahvaliti se tudi vsem p. n. darovalcem obilih in krasnih dobrot, kar je še posebno pomebno finančni uspeh veselice. Zahvaljujemo se najiskrenejše p. n. pevskemu društvu »Ljub. Zvon« za brezplačno sodelovanje; nadalje sl. »Ljubljanski društveni godbi«, dražestnim damam za njihovo izredno vnetje, s katero so razpevale cvetje, pecivo, slaščice, razglednice, »čudotvorne« leke in srečolovne številke ter oskrbovale blaginjo! Iskrena hvala vsem pri okončanju slavnostnega prostora zaposlenim gospodom; nadalje »strijci iz Amerike«, g. ravnatelja Kašperje-gledališča in g. »listonošič«. Presrečna hvala končno sploh vsem činiteljem, ki so pripomogli na kakršenkoli način, da se je naša veselica izvršila tako vrljo in imenitno!
Šentpeterska ženska in moška podružnica Cirila Metodova v Ljubljani,
dne 22. junija 1908.
Antonija Malij, t. č. predsednica, — Helena Baudok, t. č. tajnica, — Fran Malij, t. č. predsednik, — Fran Podkrajšek, t. č. tajnik.

Poslano*
Klerikalni časopisi, na čelu jim »Slovenec« in »Slovenski Gospodar«, prinašajo v zadnjih tednih vedno in vedno znova vesti, da slovensko svobodomiselnost dijaštvo — predvsem pa »Taborjani« — izdajajo slovensko domovino in da so sploh še hujski nemškutarji kot burši sami. Mi dobro vemo, odkod ta jeza: Gospodi ni prav, da je slovensko dijaštvo v zadnjem času tako odločno nastopilo za svobodo vseučilišč — in ker nas ne morejo prijemati s stvarnimi razlogi, lažejo in obrekujejo po znanem navodilu: Calumniare audacter, aliquid semper haeret.

Tako je tudi »Slovenec« z dne 17. junija 1908 prinesel senzacionalno vest, »da se naši vrlji radikalni »Taboriti« shajajo z nemškimi burši v neki gostilni »Zum grünen Anger« na Leonhardski ulici v svrhu posvetovanja in reševanja »burševsko-taboritske svobode«. In tako dalje. Tu se je odgovorni urednik »Slovenca«, g. Ivan Štefe, zopet zlagal ali pa se dal nalagati od dobro nam znanega graškega svojega dopisuna.

Umevno je, da se nam zdi pod našo častjo, braniti se proti tako pobalinskim napadom; obžalujemo le, da si od take sodrge ne moremo pokiskati primernega zadoščenja.

Jasen pa je namen, ki ga imajo ti »katoliški« obrekovalci: Spodkopati ugled narodno - radikalnega dijaštva v slovenski javnosti in naščuvati domače ljudi v domovini proti sinovom, ki so v naših vrstah. V resnici je to vredno delo tistega, ki je rekel: »Spoštujte resnico, hčerko božjo!« — Sicer bodo pa sami želi, kar sejejo.

Od slovenske javnosti pa pričakujemo, da ne veruje pisarjenju naših klerikalnih listov in jo prosimo, naj bo prepričana, da se bode narodno-radikalno dijaštvo — posebej »Tabor« — vedno pošteno borilo za svoje narodne in kulturne ideale ne glede na to ali ono stran. Kdor pa trdi kaj nasprotnega, naj pride z dokazi, potem govorimo dalje.

Na laži in obrekovanju ne odgovarjamo več; »Slovenec« pa prosimo, naj zvest svoji obljubi, »jasno posveti v »nemško - slovenski Tabor«, morda se potem kje drugje, kakor si želi — zabliska.

V Gradec, 22. rožnika 1908.

Za odbor akad. teh. društva »Tabor«

cand. iur. Milan Korun m. p.
t. č. predsednik.

stud. iur. N. J. Vrabl m. p.,
t. č. tajnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Gospodarstvo.
Banka Slavija. Ta napredujoči slovansti zavarovalni zavod je v poslovnem letu 1907 v življenskem oddelku zopet dosegel uspehe, ki znatno prekašajo vsa minula leta. Posebno pa se mora naglašati, da se p. n. občinstvo obrača k Slaviji vedno številnejše, zavarovajoče si velike kapitale. V omenjenem letu je bilo »Slaviji« predloženih 7752 oglašil za zavarovani kapital K 27.552.830 —, od katerih je bilo izgotovljeno 6763 polico za kapital K 23.330.930 —, v splošnem pa je bilo koncem 1. 1907 v veljavi 52.900 polic za kapital K 146.290.308-28, pri čemur je letna zavarovalnina dosegla K 5.629.122-48. Zavarovanih kapitalov po umrlih članah in kapitalov vsled doživljenja zavarovancev, kakor tudi rent in pokojnin je bilo v tem letu izplačanih K 2.124.408-97, splošno za čas bankinega obstoja pa K 97.214.430-97. Poleg tega je razdelila članom življenskega oddelka, vršeca s tem blagodejno nalogo vzajemnosti, kron 2.092.765-53 čistega dobička. V edinem poslednjem letu 1907 je bilo izplačano K 256.354-96 dividende. Znameniti napredek banke »Slavije« je razviden tudi iz rezervnih fondov, ki so dosegli impozantno višino kron 41.778.165 —.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega, »Mollovega Seiditz-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DONAU, Tuchsleben 9. V lekarnah na deseli je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 1 85-9

Memoroidi največkrat izvirajo iz zastajanja krvi in slabega telesnega odvajanja Franc Jožefova grenčica to v prav mnogih primerljajih ozdravi, izboljša pa vselej. Zdravniško sijajno preizkušeno.

Zadovoljstvo in telesna svežost veseli do dela in tovnosti

je mnogim odrečeno samo zaradi slabega teka in prebavljanja. V takih primerah nedvomno najbolje služi rožnati temperirski vrelci (sam ali z vinom, konjakom, mlekom, sadnimi sokovi). 1905-4

Hennebergova svila
samo direktno! — črna, bela in barvana, od 76 kr. do 1135 meter sa bluze in obleke. Franko in še ocarjanje se pošlje na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilo Henneberg, Zürich. 1 90-4

Edino prišten je samo THIERRYJEV BALZAM
s soleno MUNKO kot varstveno znamko. Razpošiljam najmanj 12/8 ali 1/2 ali 1/4 potov. rodb. steklenico za 5 K. Zavezanca nastoj.

Thierryjevo centifolijsko mazilo
Razpošiljam najmanj 3 škatlici K 8-60 Zavezo nastoj. Povod priznani kot najboljši domači zdravili proti astmi, bronhitisu, gorčici, krčmu, poškodbam, ranam itd. — Naloz za naročilo in denarne nakaznice: A. Thierry, lekarna pri angeli varhu v Progradu pri Rogatcu. 1359-11 Zaloge v vseh lekarnah.

Proti prahajem, luskam in izpadanju las deluje najboljšo priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodoma 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špocijalitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. Dož. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novegrajenega Fran Jožefovega labl. mesta. 25 25

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 206. Srednji srčni tlak 758-9 mm.

Junija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
23.	9. zv.	733-8	17-8	sr. zahod del. obl.	
24.	7. zj.	733-2	15-3	slab jug oblako	
	2. pop.	732-1	25-7	sl. jvzh. del. obl.	

Srednja večerajša temperatura 19-6, norm. 18-6. Padavina v 24 urah 0-0.

Borzna poročila.
Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dan. borze 23. junija 1908.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4-2% majska renta . . .	97-05	97-25
4-2% srebrna renta . . .	99-15	99-35
4% avstr. krona renta . .	97-20	97-40
4% zлата . . .	116-25	116-45
4% ogrska krona renta . .	93-—	93-20
4% posojilo dež. Kranjske .	111-10	111-30
4% posojilo mesta Spiljet .	97-50	98-50
4% posojilo mesta Zadar . .	100-10	101-10
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	99-20	100-20
4% češka dež. banka k. o. .	98-65	99-65
4% „Z. o. . .	97-95	98-25
4% „Z. o. . .	97-95	98-35
4% „Z. o. . .	98-70	99-70
4% „Z. o. . .	104-25	105-25
4% „Z. o. . .	98-50	99-50
4% „Z. o. . .	98-25	99-25
4% „Z. o. . .	98-50	99-50
4% „Z. o. . .	98-—	99-—
4% „Z. o. . .	99-75	100-75
4% „Z. o. . .	99-90	—
4% „Z. o. . .	98-20	99-20
4% „Z. o. . .	286-—	288-—
4% „Z. o. . .	98-90	99-90

Srečke.	150-30	154-30
od 1. 1860/1 . . .	261-—	265-—
„ tizske . . .	143-—	148-—
„ zem. kred. I. emisije . .	270-—	276-—
„ „ II. . .	261-50	267-50
„ ogrske hip. banke . . .	249-25	256-25
„ srbske a frs. 100-— . .	102-—	108-—
„ turške . . .	185-50	186-50
„ „ . . .	19-25	21-25
„ „ . . .	471-—	481-—
„ „ . . .	108-—	118-—
„ „ . . .	111-—	121-—
„ „ . . .	61-25	67-25
„ „ . . .	50-25	54-25
„ „ . . .	25-25	27-25
„ „ . . .	67-50	71-50
„ „ . . .	187-25	188-25
„ „ . . .	185-55	186-55

Dejnice.	127-—	128-—
Južne železnice . . .	694-25	695-25
Državne železnice . . .	1747-—	1757-—
Avstr.-ogrsk. bančne deln. .	619-75	620-75
Avstr. kreditne banke . . .	735-50	736-50
Ogrske . . .	238-—	238-50
Zivnostenske . . .	706-—	710-—
Premogokop v Mostu (Brüx) .	644-10	645-10
Alpinski montan . . .	2640-—	2650-—
Praške žel. ind. dr. . . .	544-60	545-60
Rima-Muranyi . . .	268-—	272-—
Trboveljske prem. družbe . .	528-—	533-—
Avstr. orožne tovr. družbe . .	167-—	169-—
Češke sladkorne družbe . . .		

Valuta.	11-36	11-38
C. kr. celkin . . .	19-09	19-12
20 franki . . .	23-51	23-55
20 marke . . .	23-94	23-98
Sovereigns . . .	117-55	117-76
Marke . . .	95-45	95-65
Laški bankovci . . .	2-51	2-52
Rublji . . .	4-80	5-—
Dolarji . . .		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 24. junija 1908.

Dne 24. junija 1900.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K 11.35
Rž za oktober	za 50 kg K 9.33
Koruzza za julij	za 50 kg K 6.96
Oves za oktober	za 50 kg K 8.22

Efektiv.

10 vin. ceneje.

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda.
G. Fr. Mulaček, tu. 1-30 K, katere je nabrala vesela družba pri »Malem slonu« z geslom: »Iz malega raste veliko.« — G. Milka Sirca na Uncu, nabrala na vrtu g. Belleta ob priklki ciganske godbe 8-80 K. — G. Edvard Pogačnik v Cerknici 100 K, mesto običajne fantovščine. — Skupaj 110-10 K. — Srčna hvala. — Živeli!

Zahvala.
Nemila smrt je vzela tukajšnjemu odvjetniku, velespoštovanemu gospodu dr. Josipu Kolšek poleg 5 1/2 letne hčerke tudi 8 1/2 letnega sinčka Ksandra, učenca 2. razreda slovenske šole v Laškem. V spomin svojega posebnega ljubljenceja je gosp. dr. Kolšek obdaroval vsakega součenca rajnega Ksandra (katerih je 61) z vlogami pošne hranilnice po 10 kron, vrhu tega pa še vsakega s prekrasnim molitvenikom. Za te vesele darove izreka podpisani najiskrenejšo zahvalo imenoma tako bogato obdarovanih učencev. Laško, dne 20. junija 1908.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 19. junija: Marija Welletz, sprevodnikova hči. 2 leti. Ravniharjeve ulice 4.
Dne 20. junija: Marijan Zupan, uradnega sluge sin. 3 in pol leta. Strelške ulice 15.
Dne 21. junija: Ivan Pregel, sprev. sin. 1 leto. Ravniharjeve ulice 3. — Anton Anžič, mesar in posest. 54 let. Poljanska cesta 74.

Zahvala. 2220
Povodom bolezn i smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega so-proga, očeta, starega očeta, brata, strica svaka, in tasta gospoda

Antona Anžiča
mesarja, gostilničarja in posestnika

nam je došlo toliko iskrenih dokazov sočutja, da se tu javno najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno pa se še zahvaljujemo preč. gosp. župniku Fr. Pavliču za tolažilne obiske, čast. usmiljeni sestri za ljubeznjivo posrežbo, gosp. nadzorniku Gutmannu, gg. mesarjem, gostilničarjem in kavararjem, gg. zdravnikom dr. Jenku in dr. Rusu za njihovo požrtvovalnost, slav. veteranskemu društvu kakor tudi vsem drugim prijateljem in znanecm, ki so kakorkoli izkazali pokojniku zadnjo čast.

Iskrena hvala tudi za mnoge darovane krasne vence in sploh vsem, ki so nepozabnega rajnika spremili na njega zadnji poti.

V Ljubljani, 24. junija 1908.

Žalujoča rodbina Anžičeva.

Kupi se dobro ohranjeno bolj nizko kolo

Natančneje se izve pri dr. E. Bretlu na Francovem nabrežju št. 1. v Ljubljani. 2219

Kleparski pomočnik
samostojen, se sprejme v stalno delo pri Antonu Joštu, kleparskem mojstru v Domžalah. 2217-1

Moško Styria-kolo
s prostim tekom se takoj proda v Bethovenovih ulicah 7, III. nadstr.

Dobro ohranjena oprava
porabna za vsako trgovino, se cenó proda. 2213 1

Kdor bi hotel kaj kupiti, naj se zgledi do 28. t. m. na Dunajski cesti št. 20, nasproti Kavarne »Evropa« v Ljubljani.

Spretni kamnoseki
se sprejmejo takoj za Beljak. Vprašanja na tvornico umetnih kamenov Seb. Unterhuber, v Ljubljani, Dunajska cesta 73. 2218-1

V hiši brez podjetnika, na križišču štirih glavnih cest, brez konburence, se oddaje v najem

prostori za špecerijsko trgovino.
Treba malo kapitala. Neoženjen ima prednost. Ponudbe pod šifro »20« poste restante Jelšane. 2214-1

Dobro ldoča
gostilna ter mesarija
se oddata takoj na račun, oziroma v najem. 2206-2
Več pove Amalija Kocmur v št. Petru na Krasu.

Kleparski pomočniki
se sprejmejo takoj v trajno delo z ugodno plačo: 2197-2
Pismene ponudbe na Leopolda Lebarja, kleparskega mojstra na Bledu (Gorenjsko).

Išče se prodajalka
pridna, v trgovini mešanega blaga popolnoma vešča in popolnoma zanesljiva. 2204-2
Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Stanovanje
z 2 sobama, kuhinjo in pritliklinami se cenó odda za 1. avgust na Starem trgu 12, III. nadstropje. 2203-2

Majhna gostilna
v slovenskem delu Koroške ob drž. cesti, blizu železniške postaje, je na prodaj zaradi družinskih razmer. Vprašanja na upravištvu »Slovenskega Naroda«. 2172-3

Jazbečarje
prave rase, pes rjav, psica črna z rjavimi znaki, 3 leta stara, dobra lovcia in teh dveh 2 meseca stare m'adiče, rjave, proda Julij Martinčič, št. Vid pri Brdu, pošta Lukovica. 2161-3

Dobre krojaške pomočnike in vajenca
sprejme v trajno delo Jos. Rojina, krojaški mojster v Ljubljani. 2209-2

Mirna stranka brez otrok išče za primerno ceno 2210-2

lepo stanovanje
s 4, event. 5 sobami in pritliklinami za november. — Ponudbe naj se pošiljajo pod »K. Č.« kavarna »Prešeren«, Ljubljana, do 3. julija t. l.

Počitnice na Gorenjskem!
V prijaznem Selu pri Žirovnici, 10 minut hoda od postajališča Žirovnica se odda na posestvu spodaj podpisanih še nekaj stanovanj.

Zdrava solnčna lega, senčnat vrt, dobra domača kuhinja, pristna vina, izleti na vse strani. Kopel topla in mrzla v hiši, vozovi na razpolago. 2205 2

M. Jegličevi nasledniki.

Naznanilo.
Dne 25. junija t. l. otvorim 2199-2

podružnico kleparske obrti v Postojni št. 98
ter se oenjenemu občinstvu priporoča dam za obilna naročila.

Sprejem tudi takoj pomočnika in vajenca v kleparsko obrt:
Simon Negro, kleparski mojster
Cerknica št. 258 — Postojna št. 98

Eduard Pogačnik

Mimica Pogačnik roj. Premrov

poročena

2215

Martinkaj.

24. junija 1908.

Cerknica.

(Mesto vsakega drugega posebnega obvestila)

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

Dohod v Ljubljano (juž. žel.)

7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Topolice, Kočevje.
9:26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
11:38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Topolice, Kočevje.
3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Topolice, Kočevje.
7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).
Dohod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7:28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Kinematograf

model 1908, komplet, s več slikami (filmi) se čeno prodaja. 2183-2
Pisarni oferti na uprav. "Slov. Naroda" pod "Kinematograf".

Mlad mož

samec, 25-26 let star, izučen v knjigovodstvu (navadno, dvostruko in ameriško knjigovodstvo), korespondence v slovenskem in nemškem jeziku, nemške stenografije (Stolze-Schrey), pisave na stroj in znanje v menicah
Išče temu primerne službe, najraje kot oskrbnik.
Cenjene ponudbe pod šifro F. S. Za gorje ob Savi, Loke. 2135-3

Odvet. koncipijent

tudi začelnik na deželo (Sp. Štajersko) se išče.
Več se izve v uprav. "Slovenskega Naroda". 2190-2

Trgovski prostori

Z opravo za trgovino z mešanim blagom se oddaja za daljšo dobo takoj v najem. Trgovina je najstarejša in v obsejni okolici prav dobro poznana ter ima velik promet. 2176-2
Kje, pove iz prijaznosti posredovalnica Slovenskega trgovskega društva "Merkur".

Trg. pomočnik in prodajalka

20-30 let stara, se sprejmeta v trgovino mešanega blaga pri trdnici Anton Verbič, Sevnica ob Savi.
Sprejme se tudi 2170-2

učenec.

Gospodična

stara 17 let, želi službo

blagajničarke

v kakem hotelu ali kje drugje.
Ponudbe je poslati pod "pošte-mest" na upravništvo "Slovenskega Naroda". 2174-2

Sive koroške kose

izdeluje
tovarna
za kose
Karel Zeilinger
v Himmelbergu

iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 1342-20
Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franco.

Dvaletni srnjak in srna z mladičem

doma krejeni, se prodajo po ugodni ceni pri M. Lavrončiču v Spodnji Štiki. 2187-2

Razprodam 200 oralev rodovitnega

zemljišča

na enega ali več kupcev; vsakemu kolikor želi za ceno oral po 310 gld. (1600 □ seknjev). — Plačilni pogoji: na vsak kupljen oral 20 gld. ara, 80 gld. pri pogodbi, 60 gld. do pol leta, na 150 gld. čakam samo, če se obre-
stuje, 10 let. 2128-4
Ponudbe na vlastništvo Pogon-
čec, pošta Vrbovec, Hrvaško.

Za polstno sezijo največja izbira
damskih prašnih plaštev, kril, bluz in dekliških
oblek. — Obleke za gospode, dečke in otroke,
tudi obleke za tenis in pralne obleke.

Čudovito nizke cene!

"Angleško skladišče oblek"

O. BERNATOVIČ

v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Snazi samo
s čistilnim ekstraktom

1190-3

GLOBUS.

Najboljše kovinsko čistilo.

Elegantne klobuke

najnovije pariške in dunajske modele

3336 51

priporoča

A. Vivod-Mozelič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filijalka v Kranju, Glavni trg.

Najboljše Izvirno dvojno uležano

pivo prazdroj in črno pivo

(Beckbier) iz meščanske Budejeviške pivovarne se toči
v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.

Dobi se tudi pristen, domač

910 31

šampanjec.

Oblastveno varovano!

"Hygienicus"

Varstvena znamka.

senzacionalna iznajdba, ki daje oblačilnemu blagu
izgledanje novega.

Neutrpljivo za namizno, posteljno, toaletno
perilo, bele (ne škrobljene) srajce, bluže,
novestinske opreme, vitraže, zastore, čipke,
pajčlane itd.

"Hygienicus" dela perilo konsistentno in iz-
redno voljno kakor žamet, pavolnitalim blagom
pa daje izgledanje holandskega platna. Vedno
enako velikega učinka za vse tkanine: platneno
pavolnate, volnate ali svilene.

! Razkuževajoče! 2147-3

Dobiva se v vseh špecerijskih, kolonijalnih,
drogerijskih in podobnih trgovinah.

L. CHIOZZA & COMP., CERVINJAN, PRIMORSKO.

Št. 6019 de 1908.

Razpis.

Za zgradbo dovoznih cest k postajam Št. Janške železnice

- 1) Mirna na K 6650-—
- 2) Bistrica-Mokronog na 1150-—
- 3) Št. Janž na 5630-—

proračunovana dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.
Pismena, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali
odplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 1. julija t. l. ob dvanajstih opoldne podpisane.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 krono, dolo-
plati je zapечатene s nadpisom:
"Ponudba za prevzete gradbe dovoznih cest k postajam Št. Janške
železnice".

Ponudbi mora biti dodana izrečno izjava, da pripona ponudnik
stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brespogojno vkloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, osiroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpiso.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri okrajnocestnem
odboru v Mokronogu.

1332-3

Deželni odbor kranjski.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3

priporoča naslednja dela:

Iv. Cankar: Aleš iz Razora.

Ta povest iz narodnega življenja je ve-
ležniva in spada med najboljša dela
tega pisatelja. Broš. K 1-50, vez. K 2-50;
po pošti 20 v. več.

Ivan Lah: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodov-
inskih povesti iz slovenske preteklosti in
sicer iz dobe turških vojev, kmetstvih
vstaj, reformacije in renesance. Broš.
K 1-70, vez. K 2-70, po pošti 2 v. več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani
in povesti tega znamenitega pisatelja,
ki se je s svojimi deli slovenskemu
občinstvu tako priljubil, kakor samo malo
drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri
Korjak. Spomini starega Slovenca
3. Domen. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec.
Grad Rojini. Kloštrski žolnir. 5. Hi
mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin
kmečkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin.
Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Er-
zem Tatenbach. 8. Čvet in sad. 9. Doktor
Zober. 10. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer.
Veronika Deseniška i. dr. Vsak zvezek
velja broširan K 1-20, vezan 2 K, po
pošti 20 v. več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dra- matični in pripovedni spisi.

II. Doktor Dragan, drama v petih de-
janjih. Broš. 1 K, po pošti 20 vin. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih.
Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen
pripovedovalec, marveč tudi eden naj-
boljših slovenskih dramatikov. Njegovi tri
Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli
na odru največje uspehe. Ves čisti dobiček
je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko-Doksov: Pesmi.

V najlepši moški dobi umrli Jesenko je
bil velozadarni pesnik, a bil je pri tem
skromen človek, ki zase ni delal reklame.
Njegove pesmi, priobčene v raznih listih,
so vzbujale občno pozornost. Po njegovi
smrti so bile izdane in je čisti dobiček
namenjen mnogoštevilni neprekosljeni
rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Ves
izvod velja 3 K, s pošto 20 v. več.

Ljubljanski zvon.

Tega prvega in najodličnejšega sloven-
skega literarnega časopisa je dobiti še
naslednje letnike: 1901, 1902, 19 3, 1904,
1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja
broširan K 9-20.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev
med beneško republiko in turškim cesar-
stvom, v katerih so igrali hrvaški in slo-
venski pomorski roparji znamenito vlogo.
2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

Koristka.

Roman iz ljubljanskega gledališkega živ-
ljenja v polpreteklem času. Broš. 80 v,
po pošti 20 v. več.

H. Kirchsteiger: Pod spo- vednim pečatom.

Ta roman iz duhovskega življenja odkriva
skrivnosti iz življenja duhovskega stanu
sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva
zvezka. Broš. oba K 4 60, po pošti 40 v. več.

Zbirka znamenitih povesti.

I.

Štiri ruske slike.

Cena 60 v, s pošto 70 v.

Ta knjižica obsega štiri svetovnoznanih
povesti, ki so jih spisal Gorkij, Čehov
in Turgenjev.

Novi obrtni red.

Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,

ki ga mora imeti nabitega v svojih
prostorih vsak gostilničar, vsak kavarar,
vsak vinotičar in vsak vinogradnik.
Cena 70 v, s pošto 80 v.

Uzorna pravila

za obrtne sadrže.

Cena 50 v, s pošto 60 v.

Uzorna pravila

za pomočnike obore.

Cena 80 v, s pošto 40 v.

Skrivnost lepote! **Skrivnost lepote!**

Puder in oreme za obraz

„Germandrée“

Idealno lep venj, se dobro drži in malo pozna, daje koži zdravje in lepoto.

Samo v izvirnih zavejih v boljših trgovinah.

Mignot-Boucher, parfumer
19 Rue Vivienne, Pariz. 1185-12

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje

daje najlepši blek in ohranja usnje stanovitno

NIGRIN je zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809-17

Napredaj povsed.

St. Fernolenti, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj

Vsa 1443-10

C. kr. prva državna gimnazija v Ljubljani.

Tom. nove ulice, št. 10, zraven „Nar. doma“

Na c. kr. I. državni gimnaziji bodo sprejemne izkušnje za I. razred

v ponedeljek, dne 6. julija

in se prične ob 8. uri dopoldne.

K vpisovanju naj pridejo učenci v spremstvu svojih roditeljev ali njihovih namestnikov v nedeljo, dne 5. julija med 1/2 9. in 12. uro v ravnateljevo pisarno ter naj prinesejo s seboj krstnilist in obiskovalno (ozir. zadnje šolsko) izpričevalo.

Zunanji učenci se za sprejem oglašijo lahko tudi pisмено, ako polijejo pravočasno imenovani listini.

Učenci, ki pripadajo po rojstvu in rodbinskih razmerah c. kr. okrajnemu glavarstvu v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali okrajnim sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati samo po dovoljenju c. kr. deželne šolskega sveta.

2164-2

V Ljubljani, dne 17. junija 1908

parketska dela

prevzema ter da material

JOSIP PUCH

Ljubljana, Gradaške ul. 20.

Ceno! Solidno!

BLUZE

Krasne

največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri.

Vsakovrstna krila, perilo in otroške obleke

priporoča po najnižjih cenah

M. KRISTOFIĆ

por. Bučar

STARI TRG št. 28.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

Valvazor-jev trg 6. Fr. Stupica, Ljubljana. Mar. Tere- zije cesta 1.

Največja zaloga poljedelskih strojev!

Prepriča naj se vsako sam, da se tam dobe najboljše slamorez-nice, mlatilnice, gepeljni, čistilnice ali pakelni, kosilni stroji, trombe za vodo itd.

Stroji, ki jih imam v zalogi, so iz najboljših in največjih tovarn, solidno in močno izdelani ter prekašajo vse konkurenčne izdelke.

Posebno opozarjam na kosilne stroje „DEERING“ ki so iz največje tovarne celega sveta in katerih tovarna razpeča na tisoče in tisoče komadov na leto ter sem uverjen, da v kratkem času nihče ne bo zahteval drugega kosilnega stroja, nego samo stroj z imenom „DEERING“ ki nima zastoj imena „KRALJ VSEH KOSILNIH STROJEV“.

Nadalje priporočam tudi vsakovrstne cevi, železne in svinčene za vodovode, vse stavbne potrebščine, traverze, šine, štorje, cement itd. ter sploh vse v železninsko stroko spadajoče predmete. — S posebnimi ponudbami na različne stroje kakor tudi na vsa vprašanja sem vedno rad na razpolago. — Za dobro blago in točno postrežbo kar tudi za zmerne cene pa jamči moja velika zaloga.

2120-3

Pozor! Hotel Vega Pozor!

Spodnja Šiška,

pri glavni cesti, 18 minut od glavne pošte Ljubljanske s 20 kostanji zasajenim vrtom, vsega vrta je 1600 □ mt. 10 let prosta davka na jako lepem razglednem kraju v največji bližini se bodo vidale delavnice državnih železnice, kamor pride 1500 delavcev. Posebno pripravno kakor tudi potrebno, da se napravi tudi kavarna, ker sama Šiška šteje sedaj 4873 prebivalcev in nima dosedaj še nobene kavarne.

Proda se takoj, po prav ugodni ceni,

radi bolezni v družini.

Potrebni kapital 3000 gld., drugo se lahko obrestuje po 5 % in glavica na obroke plačuje. Tudi se da za več let v najem po jako nizki ceni z vso opremo. Več se izve pri lastniku Anton Maver, Ljubljana, Metelkove ulice št. 19. 2097-4

Novost!

Zastonj in poštne prosto naročajte moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

Hutter & Schrantz d. d.

Dunaj Mariahilf in Praga-Bubna. 1078-

OGRAJE, PLOTOVI ZA PARKE ZA DIVJAČINO, BODEČA ŽICA, ŽIGASTI MODROCI, ŽELEZNI POSTELJNAKI. PRORAČUNI ZASTONJ.

Kinematograf „Edison“

Dunajska cesta nasproti kavarne „Evropa“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

2216

868 34

Velika Priznana najboljša

zaloga oblek za gospode in dečke.

delavnica za izdelovanje oblek po meri.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Slivovka

tropinovec 1296-22

kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana

Sp. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Lepe stavbne parcele

pred delavskimi hišami na Dunajski cesti in na Glincih se napredaj.

Več se izve na Glincih št. 37 pri Ljubljani. 1461-16

Za poletno sezono se odda 2 sobi

Peter Šmid 2182-2

v Selcah nad Škofjo Loko.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Inženir-hidrotekt **Konrad Lachnik, Ljubljana**

Beethovenove ulice šte. 4. Brzljavi: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domačih specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakehozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrajne namene.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke, zarezane strešnike (sistem Marzola)

(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varno proti nevihti.)

Portland-cement najboljše vrste, peči, štedilnike in drugi stavb. material.

1908 9

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.